ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΒΟΙΩΤΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Δ.νση: Λ. Κουτσοπετάλου 1
Τ.Κ.: 32100
Πληροφορίες: Καλλιαντάση Π.
Τηλέφωνο: 2261028281
Fax: 2261021347
E-mail: kalliantasi@viotiachamber.gr

Λιβαδειά, 14/07/2020
Αριθ.Πρωτ.: 2008428

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «**ΜΟΡΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ».**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΒΟΙΩΤΙΑΣ
Ανακοινώνει ότι:

Την **14/07/2020** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΜΟΡΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ,** το διακριτικό τίτλο ΜΟΡΝΟΣ ΑΕ και αριθμό ΓΕΜΗ **13384017000**:
Α)Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2173140 οι εγκεκριμένες από την 09/07/2020 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2019 έως 31/12/2019.
Β)Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2173141 η από 09/07/2020 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2020 έως 31/12/2020:
Τακτικοί Ελεγκτές:
Ο κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΡΗΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 50451.
Αναπληρωματικοί Ελεγκτές:
Η κ. ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ του ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 16381.

Με Εντολή Προέδρου



Φουντάς Ευάγγελος

Κοινοποίηση: ΜΟΡΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ
7 ΧΛΜ ΘΗΒΑΣ-ΧΑΛΚΙΔΑΣ, 32200, ΘΗΒΑ

Η γνησιότητα της παρούσας, μπορεί να ελεγχθεί, στην Ηλ. Δ/νση: https://www.businessregistry.gr/-επιλογή «Δημοσιότητα».



Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2019

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι αυτές που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. την 23 Απριλίου 2020.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΚΥΡΟΣ Κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α	Σελίδα
Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου προς την Γενική Συνέλευση	4 – 10
Έκθεση Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή	11 - 13
Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης (Εταιρικά και Ενοποιημένα) της 31 Δεκεμβρίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018	14
Στοιχεία Κατάστασης Συνολικών Εσόδων (Εταιρικά και Ενοποιημένα) της 31 Δεκεμβρίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018	15
Καταστάσεις Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων (Εταιρικές και Ενοποιημένες) της 31 Δεκεμβρίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018	16 – 17
Καταστάσεις Ταμειακών Ροών (Εταιρικές και Ενοποιημένες) την 31 Δεκεμβρίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018	18
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων (Εταιρικών και Ενοποιημένων) της 31 Δεκεμβρίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018	19 – 62

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31.12.2019

Κύριοι μέτοχοι,

Αντικείμενο της σημερινής Τακτικής Γενικής Συνέλευσης είναι η σύμφωνα με τον νόμο έγκριση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας για την οικονομική χρήση που έληξε στις 31.12.2019. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί βάσει των Δ.Π.Χ.Π. και αποτελούνται σε εταιρική και ενοποιημένη βάση από:

- Την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης
- Την Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος
- Τα Στοιχεία Κατάστασης Ταμειακών Ροών
- Τα Στοιχεία Κατάστασης Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων
- Τις Σημειώσεις επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

1. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31.12.2019

1.1 Μακροοικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον

Κύριο χαρακτηριστικό της παγκόσμιας οικονομίας το έτος 2019 αποτέλεσε η υποχώρηση του ρυθμού ανάπτυξης στο χαμηλότερο σημείο από την εποχή της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του 2009.Το διεθνές οικονομικό περιβάλλον χαρακτηρίστηκε από αυξημένη αστάθεια και αβεβαιότητα. Παρεμβατικές συμπεριφορές κυβερνήσεων κυρίως στο διεθνές εμπόριο, αυξημένοι γεωπολιτικοί κίνδυνοι, κοινωνικές εντάσεις, ακραία καιρικά φαινόμενα επέδρασαν ανασχετικά στην οικονομική ανάπτυξη των οικονομιών των κρατών.
Ο ρυθμός αύξησης του παγκόσμιου ΑΕΠ εκτιμάται ότι επιβραδύνθηκε σημαντικά το 2019 στο 2,9%, το χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας δεκαετίας, έναντι 3,6% το 2018.

Στο περιβάλλον της Ευρωζώνης ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ υποχώρησε σημαντικά σε 1,2% από 1,9% το έτος 2018 κυρίως λόγω της εξασθένησης του παγκόσμιου εμπορίου, ενώ η εγχώρια ζήτηση παρέμεινε σχετικά ισχυρή λόγω της αύξησης της απασχόλησης και του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών.

Η ελληνική οικονομία το έτος 2019 διατήρησε την αναπτυξιακή δυναμική της παραμένοντας σε ρυθμό ανάπτυξης + 1,9% όπως και το 2018, ενώ ο αντίστοιχος ρυθμός της ευρωζώνης επιβραδύνθηκε σε 1,2% από 1,9% το 2018.

Για το έτος 2020 οι αρχικές προβλέψεις για την παγκόσμια οικονομία εμφανίζονταν θετικότερες κυρίως στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες, παράλληλα με την προβλεπόμενη ανάκαμψη του διεθνούς εμπορίου. Ωστόσο η εξάπλωση του κορωνοϊού (Covid- 19) αυξάνει εκ νέου την αβεβαιότητα για την παγκόσμια ανάπτυξη και ανατρέπει τις προβλέψεις για οικονομική ανάκαμψη το 2020. Οι νέες προβλέψεις εκτιμούν επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας , η έκταση της οποίας σύμφωνα με το θετικό σενάριο θα είναι μισή ποσοστιαία μονάδα το 2020 με υποχώρηση του ΑΕΠ στο 2,4% από 2,9% το 2019.
Οι οικονομικές επιπτώσεις θα είναι σαφώς μεγαλύτερες αν δεν εκπληρωθεί ελεγχόμενη εξάπλωση και εξασθένηση του ιού το δεύτερο τρίμηνο με σταδιακή οικονομική ανάπτυξη από το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Σε ακραία υπόθεση σοβαρότερης μετάδοσης, ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι η παγκόσμια ανάπτυξη θα μπορούσε να περιοριστεί κατά 1,4 ποσοστιαία μονάδα , σε ΑΕΠ 1,5% το 2020 στο μισό των αρχικών προβλέψεων.

Στην ελληνική οικονομία εκτιμάται ότι ο ρυθμός ανάπτυξης θα επιβραδυνθεί σημαντικά το 2020 δεδομένων των επιπτώσεων της εξάπλωσης του κορωνοϊού. Οι επιπτώσεις αυτές δεν μπορούν να ποσοτικοποιηθούν με ακρίβεια την δεδομένη χρονική στιγμή, δεδομένου ότι η πανδημία βρίσκεται σε εξέλιξη. Σύμφωνα με το βασικό σενάριο της Τράπεζας της Ελλάδος, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα είναι μηδενικός το 2020,αντί 2,4% ανάπτυξη η οποία προβλεπόταν στις αρχές του 2020. Αναμένεται σημαντική αρνητική επίπτωση στην οικονομία τα δύο πρώτα τρίμηνα του 2020 η οποία θα αντισταθμιστεί μερικώς το δεύτερο εξάμηνο του 2020.

1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη και εταιρικές δραστηριότητες της χρήσης 2019.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2019 εμφανίζουν ζημίες μετά από φόρους EUR -0,9 εκ. έναντι ζημιών EUR -0,4 εκ. της αντίστοιχης περυσινής περιόδου.

Οι ενοποιημένες πωλήσεις της χρήσης 2019 ανήλθαν σε EUR 46,6 εκ. έναντι EUR 49,5 εκ. το έτος 2018, ήτοι μειωμένες κατά EUR 2,8 εκ., ή 5,7%.

Το ενοποιημένο μικτό κέρδος ανήλθε σε EUR 5,1 εκ. έναντι EUR 5,8 εκ. το έτος 2018 και σαν ποσοστό επί των πωλήσεων 10,9%, έναντι 11,8% του έτους 2018.

Τα λειτουργικά κέρδη ανήλθαν σε EUR 0,3 εκ. έναντι EUR 0,7 εκ. το έτος 2018.

Το ενοποιημένο Ebitda ανήλθε σε EUR 4,3 εκ., έναντι EUR 4,6 εκ. το έτος 2018 και σαν ποσοστό επί των πωλήσεων 9,2% έναντι 9,3% του έτους 2018.

Τα δάνεια του ενοποιημένου ισολογισμού ανήλθαν σε EUR 41,9 έναντι EUR 44,4 το έτος 2018 ήτοι μειωμένα κατά EUR 2,5 εκ.

Η καθαρή θέση του ενοποιημένου ισολογισμού ανήλθε σε EUR 9,8 εκ. έναντι EUR 10,8 εκ το έτος 2018 μειωμένη κατά EUR 1,0 εκ.

Οι ενοποιημένες θετικές ταμειακές ροές από την λειτουργία ανήλθαν σε EUR 6,5 εκ. έναντι EUR 7,5 εκ. το έτος 2018, ποσό το οποίο χρησιμοποιήθηκε στο μεγαλύτερο ποσοστό για την κάλυψη του χρηματοοικονομικού κόστους, την αποπληρωμή δόσεων κεφαλαίου δανείων και για την πληρωμή των επενδύσεων.

Οι πωλήσεις μειώθηκαν έναντι του προηγούμενου έτους κατά EUR -2,8 εκ. (-5,7%). Η μείωση αυτή προήλθε από την άκαμπτη συσκευασία.

Το μικτό κέρδος της χρήσης 2019 μειώθηκε κατά -0,7 εκ. έναντι της προηγούμενης και σε ποσοστό -0,9%, από την μείωση των πωλήσεων της άκαμπτης συσκευασίας και από το διαφορετικό μίγμα πωλήσεων των βιομηχανικών κυπέλλων. Τα κόστη παραγωγής, εργατικά και δαπάνες, ακολούθησαν αναλογικά την μείωση των πωλήσεων και κινήθηκαν πτωτικά. Οι τιμές των υλών στην χρήση 2019 διατηρήθηκαν στα επίπεδα του 2018.

Τα λειτουργικά κέρδη της χρήσης εμφανίζονται μειωμένα έναντι της προηγούμενης κατά EUR -0,4 εκ. Η μείωση των λειτουργικών εξόδων περιόρισαν την απώλεια του μικτού κέρδους από -0,7 εκ σε -0,4 εκ. απόκλιση στα λειτουργικά κέρδη.

Συνοπτικά, ως σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2019 αναφέρουμε:

- Την εύρυθμη λειτουργία της εταιρίας μέσα στο ευμετάβλητο οικονομικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται και την διατήρηση επαρκούς ρευστότητας προς κάλυψη των υποχρεώσεων της.

- Την κάλυψη του capacity των νέων γραμμών παραγωγής και γενικότερα την ανάπτυξη νέων προϊόντων σε νέους πελάτες με αναβαθμισμένα ποιοτικά προϊόντα.
- Την αποπληρωμή δόσεων κεφαλαίου δανείων και χρηματοοικονομικών εξόδων, μέσω της λειτουργικής της ρευστότητας.

- Την ολοκλήρωση των ενεργειών για την αναχρηματοδότηση του μακροπρόθεσμου δανεισμού της, με παράταση της διάρκειας του δανείου κατά 5 έτη με πρόβλεψη δυνατότητας περαιτέρω παράτασης για δύο επιπλέον έτη υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

2. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2020.

Μέσω της δυνατότητας των νέων επενδύσεων και σε συνέχεια των επαφών διεύρυνσης νέων πελατών οι αρχικές προβλέψεις της εταιρίας για το έτος 2020 προέβλεπαν αύξηση του κύκλου εργασιών της σε ποσοστό 6% με ταυτόχρονη αύξηση των κερδών από την λειτουργία της.

Εν μέσω της πανδημίας του COVID-19 παρότι το περιβάλλον αυτή τη στιγμή δεν επιτρέπει ιδιαίτερα ασφαλείς προβλέψεις για το μέλλον καθώς δεν είναι γνωστό πότε θα επανέλθουν οι κανονικοί ρυθμοί, η διοίκηση της εταιρίας θεωρεί ότι η πανδημία δεν θα έχει σημαντική επίπτωση στον κύκλο εργασιών της, αν επικρατήσει το θετικό σενάριο το οποίο προβλέπει σημαντική ύφεση στο πρώτο εξάμηνο του 2020 με ανάκαμψη των μεγεθών στο δεύτερο εξάμηνο. Οι πωλήσεις της εταιρίας το πρώτο τρίμηνο του 2020 κινήθηκαν ανοδικά και ξεπέρασαν τον προβλεπόμενο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης του 6%.

Η εταιρία Μόρνος, στοχεύει και επικεντρώνεται στην βελτίωση των λειτουργικών της αποτελεσμάτων, μέσω περαιτέρω μείωσης όλων των συντελεστών κόστους και αύξησης της παραγωγικότητας με την απόδοση των επενδύσεων της.

Αναφερόμενοι στις βασικές παραμέτρους που διαμορφώνουν το κόστος με σειρά προτεραιότητας εκτιμούμε ότι:

- Το μέσο κόστος αγοράς των βασικών πρώτων υλών θα κινηθεί ελαφρώς πτωτικά σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

- Το κόστος μισθοδοσίας και οι λοιπές δαπάνες θα μειωθούν περαιτέρω έναντι του έτους 2019.

- Το χρηματοοικονομικό κόστος θα κινηθεί σε χαμηλότερα επίπεδα έναντι της χρήσης 2019, λόγω της αποπληρωμής των δόσεων του κεφαλαίου των μακροπροθέσμων δανείων και της μείωσης των βραχυπροθέσμων δανείων.

Συνοψίζοντας, σημαντικοί στόχοι για το έτος 2020 αποτελούν:

- Η κερδοφόρα ανάπτυξη των πωλήσεων.
- Η αύξηση των εξαγωγών μέσω νέων συνεργασιών.
- Η βελτίωση των λειτουργικών αποτελεσμάτων της εταιρίας με μείωση του κόστους παραγωγής μέσω των νέων επενδύσεων, της συγκράτησης των σταθερών και των λειτουργικών εξόδων.
- Η ολοκλήρωση της αναδιάρθρωση του δανεισμού της εταιρίας.

3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

(α) Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Ο Όμιλος κατά πάγια τακτική, δεν προαγοράζει συνάλλαγμα και δεν συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους. Ο Όμιλος έχει συμμετοχές σε θυγατρικές που δραστηριοποιούνται σε χώρες της αλλοδαπής, των οποίων η καθαρή θέση είναι εκτεθειμένη πιθανόν σε συναλλαγματικό κίνδυνο κατά την μετατροπή των οικονομικών τους καταστάσεων για σκοπό ενοποίησης. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό βαθμό σε αυτή την μορφή κινδύνου, καθώς οι περισσότερες εταιρίες του έχουν ως λειτουργικό νόμισμα το Ευρώ, με εξαίρεση την θυγατρική εταιρία στην Αλβανία.

(ii) Κίνδυνος από μεταβολές τιμών

Ο Όμιλος κατέχει κάποια χρεόγραφα μειωμένης αξίας που έχουν χαρακτηριστεί ως Διαθέσιμα προς πώληση Περιουσιακά Στοιχεία, τα οποία αποτυπώνονται στην εύλογη αξία μέσω Ιδίων Κεφαλαίων.

Ο Όμιλος εκτίθεται στις μεταβολές της αξίας των πρώτων υλών. Η κερδοφορία του Ομίλου και των θυγατρικών του μπορεί να επηρεαστεί (είτε θετικά, είτε αρνητικά) από τη διακύμανση των τιμών των πρώτων υλών οι οποίες συμμετέχουν στο σύνολο του κόστους και των δαπανών κατά 50% περίπου.

Οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή είναι παράγωγα του πετρελαίου και ως εκ τούτου επηρεάζονται έμμεσα από τις διακυμάνσεις των τιμών του πετρελαίου. Πρόκειται κυρίως για αιθυλένια τα οποία δεν είναι χρηματιστηριακά προϊόντα.

Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δεν μετακυλίονται εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα του ομίλου.

(iii) Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.
Οι εταιρίες του Ομίλου χρηματοδοτούν τις επενδύσεις τους καθώς και τις ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης και μέσω τραπεζικού δανεισμού, με συνέπεια να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα τους με χρεωστικούς τόκους. Σημαντικές αυξήσεις στα επιτόκια ενδέχεται να έχουν σημαντική αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα των εταιριών που συμμετέχουν στην ενοποίηση.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει και εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα. Κανένας πελάτης δεν έχει τέτοια ποσοστά αγορών από τον Όμιλο που να δικαιολογεί αυξημένη εξάρτηση και επομένως ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανεμημένος σε μεγάλο αριθμό πελατών. Οι πωλήσεις χονδρικής γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Από την Διεύθυνση Πιστωτικού Ελέγχου ορίζονται πιστωτικά όρια ανά πελάτη και εφαρμόζονται συγκεκριμένοι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Όπου αυτό είναι δυνατόν ζητούνται εμπράγματες ή άλλες εξασφαλίσεις. Στην σημείωση 17 αναλύονται τα υπόλοιπα των πελατών βάση κατηγοριοποιήσεων υπέρβασης ή μη των καθορισμένων πιστωτικών ορίων, καθώς και οι αντίστοιχες προβλέψεις κάλυψης του σχετικού πιστωτικού κινδύνου.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα έχοντας ικανά ταμειακά διαθέσιμα καθώς και διαθέτοντας επαρκή πιστωτικά όρια με τις συνεργαζόμενες Τράπεζες.

(δ) Διαχείριση Κεφαλαιακού Κινδύνου

Οι στόχοι του ομίλου κατά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα του ομίλου να συνεχίσει να υπάρχει ως οικονομική οντότητα και στο μέλλον για να είναι σε θέση να προσφέρει αποδόσεις στους μετόχους και οφέλη για όλους τους εμπλεκόμενους και να διατηρήσει μία κατάλληλη κεφαλαιακή δομή για να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

Η εταιρία και ο όμιλος δεν χρησιμοποιούν λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων.

4. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έδρα:

Η Εταιρία έχει έδρα στην Θήβα, 7ο χιλ/τρο οδού Θήβας Χαλκίδας. Σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στην έδρα της εταιρίας λειτουργούν βιομηχανοστάσιο και χώροι γραφείων.

5. ΒΑΡΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Επί των ακινήτων ης εταιρίας υφίστανται εμπράγματα βάρη € 49.782 χιλιάδες προς εξασφάλιση τραπεζικών υποχρεώσεων, τα υπόλοιπα των οποίων ανέρχονται την 31/12/2019 σε € 35.735 χιλιάδες. Επιπρόσθετα η εταιρία έχει ενεχυριάσει τα αποθέματα της μέχρι του ποσού των € 10.000 χιλ. ως επιπλέον κάλυψη των προαναφερθέντων δανείων

6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΣΤΙΣ 31.12.2019

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται με αριθμοδείκτες η μεταβολή βασικών χρηματοοικονομικών μεγεθών.

Βασικοί Αριθμοδείκτες Ομίλου ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.	2019	2019	2018	2018
	Χιλ. EUR	%	Χιλ. EUR	%
1) Κυκλοφορούν Ενεργητικό	25.677	35%	27.911	36%
Σύνολο Ενεργητικού	74.057		77.553	
2) Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό	48.380	65%	49.642	64%
Σύνολο Ενεργητικού	74.057		77.553	
3) Ίδια κεφάλαια	9.786	15%	10.764	16%
Σύνολο Υποχρεώσεων	64.270		66.789	
4) Σύνολο Υποχρεώσεων	64.270	87%	66.789	86%
Σύνολο Παθητικού	74.057		77.553	
5) Ίδια Κεφάλαια	9.786	13%	10.764	14%
Σύνολο Παθητικού	74.057		77.553	
6) Ίδια κεφάλαια	9.786	20%	10.764	22%
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό	48.380		49.642	
7) Κυκλοφορούν Ενεργητικό	25.677	1,32	27.911	1,48
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	19.389		18.834	
8) Καθαρά Αποτελ. Εκμετ.	278	0,6%	716	1,4%
Πωλήσεις	46.638		49.454	
9) Καθαρά Αποτελ. πρό Φόρων	-1.605	-3,4%	-1.302	-2,6%
Πωλήσεις	46.638		49.454	
10) Καθαρά Αποτελ. πρό Φόρων	-1.605	-16%	-1.302	-12%
Ίδια Κεφάλαια	9.786		10.764	
11) Μικτά αποτελέσματα	5.117	11%	5.815	12%
Πωλήσεις	46.638		49.454	
12) Καθαρός Δανεισμός	41.523	9,66	43.632	9,51
EBITDA	4.299		4.590	

7. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η εταιρεία εξακολουθεί να συμμετέχει ενεργά στην προσπάθεια προστασίας του περιβάλλοντος έχοντας συμβληθεί με την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης-Ανακύκλωσης Α.Ε αποδίδοντας ετήσιες εισφορές συμβάλλοντας ενεργά στο μείζον θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος. Επίσης, η εταιρία δίνει μεγάλη βαρύτητα στην διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων και στην ασφαλή απομάκρυνση τους. Τέλος, όλες οι εγκαταστάσεις μας λειτουργούν βάσει εγκεκριμένης αδείας και έχουν έγκριση περιβαλλοντολογικών όρων. Όλες οι απαραίτητες αδειοδοτήσεις ανανεώνονται πάντα σύμφωνα με τις επιταγές των νόμων.

Οι όροι απασχόλησης του προσωπικού, όπως αμοιβές, ασφαλιστικές εισφορές, άδειες, αποζημιώσεις κ.λ.π., είναι με βάση την κείμενη νομοθεσία και τηρούνται όλοι οι όροι ασφαλείας.
Η Εταιρεία παροτρύνει και συνιστά σε όλους τους εργαζομένους της να σέβονται τη διαφορετικότητα κάθε υπαλλήλου ή συνεργάτη της και να μην αποδέχονται οποιαδήποτε συμπεριφορά που ενδέχεται να δημιουργεί διακρίσεις οποιασδήποτε μορφής. Η εταιρεία το 2019 απασχόλησε κατά μέσο όρο έτους 347 εργαζομένους ανεξαρτήτως φύλου και ηλικίας και πάγια πολιτική της είναι η παροχή ίσων ευκαιριών στους εργαζόμενους, ανεξαρτήτως φύλλου, θρησκείας, μειονεκτικότητας ή και άλλων

πτυχών. Οι σχέσεις της εταιρείας με το προσωπικό της είναι καλές και δεν παρουσιάζονται εργασιακά προβλήματα. Σέβεται τα δικαιώματα των εργαζομένων και τηρεί την εργατική Νομοθεσία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. δεν προτείνει την διανομή μερίσματος για την χρήση που έληξε 31.12.2019.

Μετά τα παραπάνω συζητηθέντα και αποφασισθέντα, μη υπάρχοντος άλλου θέματος για συζήτηση, λύεται η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Ακριβές αντίγραφο από το βιβλίο πρακτικών του Δ.Σ.
Θήβα, 23 Απριλίου 2020

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΚΥΡΟΣ Κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ
Πρόεδρος του Δ.Σ.

ΣΟΛ Crowe

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας « ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε »

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε» και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθόλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως

και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ 'αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσεως από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως που έληξε την 31.12.2019.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την εταιρεία «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 08 Μαΐου 2020

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΩΡΓ. ΓΕΡΑΡΗΣ
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 50451

ΣΟΛ Α.Ε.
Μέλος Δικτύου Crowe Global
Φωκ. Νέγρη 3, 112 57 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ **(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)**	**Σημ.**	**'Ομιλος**		**Εταιρία**	
		31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια	13	41.525	42.783	41.275	42.795
Άϋλα περιουσιακά στοιχεία	14	6.733	6.733	6.733	6.733
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	15	0	0	2.249	2.249
Λοιπές επενδύσεις	16	121	125	14	18
		48.380	**49.642**	**50.271**	**51.795**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	18	11.742	11.640	11.204	11.176
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	17	13.228	15.173	12.213	14.194
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	20	324	324	324	324
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	19	382	774	327	664
		25.677	**27.911**	**24.068**	**26.358**
Σύνολο Ενεργητικού		**74.057**	**77.553**	**74.339**	**78.153**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	21	10.605	10.605	10.605	10.605
Μετοχές υπέρ το άρτιο		5.791	5.791	5.791	5.791
Αποθεματικά	22	22.570	22.570	22.570	22.570
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής		221	211	0	0
Κέρδη (ζημίες) εις νέον		(995)	(413)	(962)	(426)
Κέρδη (ζημίες) προηγουμένων χρήσεων		(28.678)	(28.265)	(27.266)	(26.841)
		9.515	**10.500**	**10.738**	**11.700**
Δικαιώματα μειοψηφίας		272	264	0	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**9.786**	**10.764**	**10.738**	**11.700**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια	25	35.688	37.795	35.494	37.776
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	23	4.338	5.102	4.370	5.134
Υποχρεώσεις για παροχές στους εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	24	3.483	3.199	3.483	3.199
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	27	1.373	1.859	1.373	1.859
		44.881	**47.955**	**44.720**	**47.969**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26	13.157	12.214	12.762	11.884
Τρέχων φόρος εισοδήματος	11	14	9	0	0
Δάνεια	25	6.218	6.611	6.119	6.601
		19.389	**18.834**	**18.881**	**18.485**
Σύνολο υποχρεώσεων		**64.270**	**66.789**	**63.601**	**66.453**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**74.057**	**77.553**	**74.339**	**78.153**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ		'Ομιλος		Εταιρία	
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)	**Σημ.**	**01/01/2019 31/12/2019**	**01/01/2018 31/12/2018**	**01/01/2019 31/12/2019**	**01/01/2018 31/12/2018**
Πωλήσεις	7	46.638	49.454	44.718	47.571
Κόστος πωληθέντων	8	(41.521)	(43.639)	(40.180)	(42.191)
Μικτό κέρδος		**5.117**	**5.815**	**4.538**	**5.380**
Έξοδα διάθεσης	8	(3.454)	(3.552)	(3.218)	(3.340)
Έξοδα διοίκησης	8	(2.222)	(2.319)	(1.880)	(2.118)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκμετάλλευσης (καθαρά)	9	837	772	837	764
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		**278**	**716**	**276**	**685**
Χρηματοοικονομικά έξοδα (καθαρά)	10	(1.883)	(2.018)	(1.865)	(2.017)
Κέρδη /(ζημιές) προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**(1.605)**	**(1.302)**	**(1.588)**	**(1.331)**
Φόρος εισοδήματος	11	722	861	731	866
Καθαρά κέρδη /(ζημιές) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**(882)**	**(441)**	**(857)**	**(465)**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής θυγατρικών εξωτερικού		10	416	0	0
Αναλογιστικά κέρδη-ζημιές εγγγραφών αποζημιώσεων προσωπικού		(105)	39	(105)	39
Καθαρά κέρδη /(ζημιές) περιόδου		**(977)**	**14**	**(962)**	**(426)**
Κατανεμόμενα σε:					
Μετόχους της μητρικής		(985)	4	(962)	(426)
Δικαιώματα μειοψηφίας		8	11	0	0
		(977)	**14**	**(962)**	**(426)**
Κέρδη / (ζημίες) πρό φόρων, χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων.		**4.299**	**4.590**	**4.199**	**4.545**

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	ΕΤΑΙΡΙΑ				
	Μετοχικό κεφάλαιο	**Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο**	**Αποθεματικά**	**Κέρδη/(ζημιές) εις νέον**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2018	10.605	5.791	22.570	(26.441)	12.526
Προσαρμογή της καθαρής θέσης IFRS 9				(400)	(400)
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2018	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(26.841)**	**12.126**
Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) περιόδου			0	(465)	(465)
Επίδραση αναλογιστικών κερδών-ζημιών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού				39	39
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(27.266)**	**11.700**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2019	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(27.266)**	**11.700**
Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) περιόδου				(857)	(857)
Επίδραση αναλογιστικών κερδών-ζημιών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού				(105)	(105)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(28.229)**	**10.738**

ΟΜΙΛΟΣ

	Μετοχικό κεφάλαιο	Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Κέρδη/(ζημιές) εις νέον	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2018	**10.605**	**5.791**	**22.570**	(28.070)	**254**	**11.149**
Προσαρμογή της καθαρής θέσης IFRS 9				(400)		(400)
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2018	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(28.470)**	**254**	**10.749**
Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) περιόδου				(452)	11	(441)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής θυγατρικών εξωτερικού				416		416
Επίδραση αναλογιστικών κερδών-ζημιών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού				39		39
Φόρος Μερισμάτων				0	(0)	(0)
Καθαρό κέρδος/ζημία που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια				**456**	**(0)**	**455**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(28.467)**	**264**	**10.764**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2019	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(28.467)**	**264**	**10.764**
Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) περιόδου				(890)	8	(882)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής θυγατρικών εξωτερικού				10		10
Επίδραση αναλογιστικών κερδών-ζημιών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού				(105)		(105)
Φόρος Μερισμάτων					0	0
Καθαρό κέρδος/ζημία που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια				**(95)**	**0**	**(95)**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(29.452)**	**272**	**9.786**

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	(1.605)	(1.302)	(1.588)	(1.331)
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	4.022	3.874	3.922	3.859
Προβλέψεις	44	307	44	307
Κέρδη /ζημίες από πώληση παγίων	9	(14)	9	(13)
Συναλλαγματικές διαφορές	0	1	0	0
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.884	2.017	1.865	2.017
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(162)	1.118	(88)	1.051
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	1.792	3.039	1.883	3.161
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	487	(1.523)	357	(1.499)
Μείον:				
Καταβεβλημένοι φόροι	(4)	0	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**6.466**	**7.518**	**6.403**	**7.551**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άϋλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(1.412)	(2.309)	(1.403)	(2.293)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	0	0	0	0
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άϋλων παγίων	13	29	13	28
Τόκοι εισπραχθέντες	0	0	0	0
Φόροι Μερισμάτων	0	(0)	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(1.398)**	**(2.280)**	**(1.389)**	**(2.265)**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	501	785	500	778
Εξοφλήσεις δανείων	(3.448)	(3.544)	(3.448)	(3.544)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(615)	(170)	(524)	(170)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(1.897)	(2.002)	(1.878)	(2.001)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(5.460)**	**(4.930)**	**(5.351)**	**(4.937)**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	**(392)**	**307**	**(337)**	**350**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	**774**	**467**	**664**	**314**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**382**	**774**	**327**	**664**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες

1. Γενικές πληροφορίες

Η ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. (η «Εταιρία») και οι θυγατρικές της (μαζί ο «Όμιλος») δραστηριοποιείται στον χώρο της πλαστικής και χάρτινης συσκευασίας. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στις χώρες της Ευρώπης ,Λουξεμβούργο, Κύπρο και Αλβανία.

Η «ΜΟΡΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ», με διακριτικό τίτλο «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.» ιδρύθηκε τον Οκτώβριο του 1991 (ΦΕΚ 4131/10.10.1991).

Η Εταιρία έχει έδρα στην Θήβα, 7ο χιλ/τρο οδού Θήβας Χαλκίδας.

Η Εταιρία είναι καταχωρημένη στα Μητρώα Ανωνύμων Εταιριών του Υπουργείου Ανάπτυξης, Γ.Γ. Εσωτερικού Εμπορίου, με Αρ. 24908/11/Β/91/25 και Αρ. Γ.Ε.Μ.Η 13384017000.Η διάρκεια της Εταιρίας ορίσθηκε μέχρι το έτος 2041.

Ο σκοπός της Εταιρίας έχει ως εξής:

α) Η παραγωγή ή/και εμπορία πρώτων υλών και υλικών συσκευασίας προορισμένων για παραγωγή και συσκευασία βιομηχανικών προϊόντων, τροφίμων και ποτών πάσης φύσεως.

β) Η αντιπροσώπευση στην Ελλάδα οίκων του εξωτερικού και η εμπορία μηχανημάτων και εξοπλισμού προορισμένων για την συγκρότηση και τη λειτουργία βιομηχανιών πάσης φύσεως, καθώς επίσης και ειδών εξοπλισμού εστιατορίων, ξενοδοχείων και γενικώς ειδών χρησιμοποιουμένων για την ενδιαίτηση.

γ) Η άσκηση γενικού εμπορίου τροφίμων (εισαγωγικού και εξαγωγικού), είτε για λογαριασμό της ίδιας της εταιρίας, είτε για λογαριασμό τρίτων.

δ) Η εκπόνηση μελετών και η παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις επί θεμάτων οργανώσεως, διοικήσεως, διακινήσεως εμπορίου, μεταφοράς τεχνολογίας και αναπτύξεως.

ε) Η αντιπροσώπευση στην Ελλάδα οίκων του εξωτερικού που παράγουν ή και εμπορεύονται τεχνογνωσία (Know-how) και τεχνικό εξοπλισμό.

στ) Η αγορά και η πώληση μετοχών εταιριών που λειτουργούν στην Ελλάδα και/ή στο εξωτερικό.

Οι Οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και του Ομίλου για την περίοδο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας την 23 Απριλίου 2020.

Οι θυγατρικές εταιρίες οι οποίες περιελήφθησαν στις επισυναπτόμενες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, περιγράφονται στην σημείωση 2.3.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί από την διοίκηση βάση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης («ΔΠΧΑ»), περιλαμβανομένων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων («ΔΛΠ») και ερμηνειών που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών

Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ).

Όλα τα ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και ισχύουν κατά την σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων έχουν υιοθετηθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μέσω της διαδικασίας επικύρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής («ΕΕ»), εκτός από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) 39 «Χρηματοοικονομικά Εργαλεία: Αναγνώριση και Επιμέτρηση». Σε συνέχεια της εισήγησης της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης, το Συμβούλιο υιοθέτησε τους Κανονισμούς 2086/2004 και 1864/2005 που απαιτούν την χρήση του ΔΛΠ 39 , εκτός από τις συγκεκριμένες διατάξεις που αφορούν σε αντιστάθμιση χαρτοφυλακίου καταθέσεων, από όλες τις εισηγμένες εταιρίες από την 1η Ιανουαρίου 2005.

Επειδή ο Όμιλος δεν επηρεάζεται από τις διατάξεις που αφορούν στην αντιστάθμιση χαρτοφυλακίου που δεν απαιτούνται από την έκδοση του ΔΛΠ 39 που έχει επικυρωθεί από την ΕΕ, οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ και τα ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ.

Οι λογιστικές αρχές που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία και την παρουσίαση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων είναι σύμφωνες με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την σύνταξη των οικονομικών πληροφοριών της Εταιρίας και του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης, απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του έτους υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς. Οι περιοχές που εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας και είναι περίπλοκες, αναφέρονται στην Σημείωση 4.

2.2 Υιοθέτηση Νέων και Αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων.

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερα. Στην χρήση 2019 ο Όμιλος υιοθέτησε το πρότυπο ΔΠΧΑ 16. Όπου δεν αναφέρεται διαφορετικά οι άλλες τροποποιήσεις και ερμηνείες που ισχύουν για πρώτη φορά στη χρήση 2019, δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Ο Όμιλος δεν υιοθέτησε πρόωρα πρότυπα, ερμηνείες ή τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί από το Σ.Δ.Λ.Π. και υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στη χρήση 2019.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2019

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 το οποίο και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17 και τις Διερμηνείες 4, 15 και 27. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του

μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Το περιουσιακό στοιχείο κατά την αρχική αναγνώριση αποτελείται από το ποσό της αρχικής αναγνώρισης της υποχρέωσης μίσθωσης, τις αρχικές άμεσες δαπάνες, τυχόν προκαταβολές μισθωμάτων και την εκτίμηση κόστους από την υποχρέωση αποκατάστασης του στοιχείου. Η υποχρέωση μίσθωσης κατά την αρχική αναγνώριση αποτελείται από την παρούσα αξία των μελλοντικών υπολειπόμενων πληρωμών μισθωμάτων. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόστηκε από τον Όμιλο εντός της αναφερόμενης περιόδου. Οι απαιτούμενες γνωστοποιήσεις σχετικά με την εφαρμογή του προτύπου περιλαμβάνονται στη σημείωση 13.

Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16

Ο Όμιλος εφάρμοσε το πρότυπο σε όλες τις ενεργές την 1/1/2019 συμβάσεις μίσθωσης και δεν αναμόρφωσε τα κονδύλια της συγκριτικής περιόδου σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του προτύπου. Κατά συνέπεια, τα κονδύλια της συγκριτικής περιόδου δεν είναι συγκρίσιμα.

Κάνοντας χρήση της πρακτικής διευκόλυνσης (practical expedient) που παρέχεται από το ΔΠΧΑ 16 ο Όμιλος, κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής, δεν επαναξιολόγησε εάν μία σύμβαση αποτελεί ή εμπεριέχει μία μίσθωση και συνεπώς εφάρμοσε το πρότυπο μόνο στις συμβάσεις που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί ως μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17.

Επίσης, ο Όμιλος επέλεξε κατά τη μετάβαση τις ακόλουθες πρακτικές διευκολύνσεις που παρέχονται από το πρότυπο:

- εφάρμοσε ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο ανάλογα με τη διάρκεια της μίσθωσης για όλες τις κατηγορίες μισθώσεων,
- εξαίρεσε το αρχικό κόστος σύναψης σύμβασης από την αποτίμηση του δικαιώματος χρήσης,
- χρησιμοποίησε την αποκτηθείσα γνώση για τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης εάν η σύμβαση περιλαμβάνει δικαιώματα παράτασης ή καταγγελίας της μίσθωσης και
- για τον προσδιορισμό της αξίας κτήσεως του στοιχείου ενεργητικού με δικαίωμα χρήσης θεώρησε πως αυτή είναι ίση με την υποχρέωση από τη μίσθωση, προσαρμοσμένη κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δουλευμένων μισθωμάτων που αφορούν την εν λόγω μίσθωση και τα οποία είχαν αναγνωριστεί στον ισολογισμό αμέσως πριν από την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής.
- όσον αφορά μισθώσεις οι οποίες προηγουμένως κατατάσσονταν ως χρηματοδοτικές μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17, αναγνώρισε ως λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης και της υποχρέωσης από τη μίσθωση κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής τη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και της υποχρέωσης από μίσθωση που είχαν επιμετρηθεί πριν από την εν λόγω ημερομηνία σύμφωνα με το ΔΛΠ 17.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος επέλεξε να κάνει χρήση της εξαίρεσης και δεν εφαρμόζει τις νέες διατάξεις στις μισθώσεις των οποίων η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες (short term) καθώς και στις μισθώσεις στις οποίες το στοιχείο που εκμισθώνεται είναι χαμηλής αξίας (αξίας μικρότερης των € 5.000 όταν είναι καινούργιο). Σημειώνεται ότι ο Όμιλος για τις μισθώσεις που έληξαν εντός του 2019 και που, ωστόσο, αναμενόταν να ανανεωθούν, προέβη σε εκτιμήσεις για την ανανέωσή τους.

Ο Όμιλος για να προεξοφλήσει τα υπολειπόμενα μελλοντικά μισθώματα χρησιμοποίησε το διαφορικό επιτόκιο (IBR) το οποίο προσδιόρισε χρησιμοποιώντας ως επιτόκιο αναφοράς το επιτόκιο του εξασφαλισμένου δανεισμού (secured funding) και υπολογίστηκε σε ποσοστό 5%.

Ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16, ο Όμιλος αναγνώρισε την 1.1.2019 δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και, αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις από μισθώσεις. Τη χρήση 2019 ο Όμιλος και η εταιρία αναγνώρισε δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων ποσού €

1.062 και € 709 χιλιάδων αντίστοιχα και ισόποσες υποχρεώσεις από συμβάσεις μισθώσεων.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν είχαν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2015-2017

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 12.12.2017, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα ως ακολούθως:

ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Κοινές Συμφωνίες

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελούσε κοινή επιχείρησή της, θα πρέπει να προχωρήσει σε αποτίμηση των συμφερόντων που είχε προηγουμένως στην επιχείρηση αυτή.

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι μια οντότητα που συμμετέχει, αλλά δεν έχει από κοινού τον έλεγχο μιας κοινής επιχείρησης μπορεί να αποκτήσει από κοινού έλεγχο στην κοινή επιχείρηση, της οποίας η δραστηριότητα αποτελεί επιχείρηση όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα συμφέροντα στην κοινή επιχείρηση που κατείχε προηγουμένως δεν αποτιμώνται εκ νέου.

ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος

Το Συμβούλιο τροποποιώντας το ΔΛΠ 12 διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα πρέπει να καταχωρίζει όλες τις φορολογικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων στα αποτελέσματα, στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το πού η οντότητα καταχώρισε την αρχική συναλλαγή από την οποία προέκυψαν τα διανεμόμενα κέρδη και εν συνεχεία το μέρισμα.

ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν ο δανεισμός που λήφθηκε ειδικά για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου παραμείνει σε εκκρεμότητα και το σχετικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή πώλησή του, τότε το υπόλοιπο του δανεισμού αυτού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα κεφάλαια του γενικού δανεισμού κατά τον υπολογισμό του επιτοκίου κεφαλαιοποίησης.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες»

Το Συμβούλιο, τον Οκτώβριο του 2017, εξέδωσε τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες». Με αυτή την τροποποίηση, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι η εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 9 ισχύει μόνο για συμμετοχές που παρακολουθούνται λογιστικά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οντότητες θα πρέπει να εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 9 στα άλλα συμφέροντα σε συγγενείς και κοινοπραξίες, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων συμφερόντων στα οποία δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης και τα οποία, στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές τις συγγενείς και κοινοπραξίες.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζομένους» – Τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός του Προγράμματος Παροχών.

Το ΣΔΛΠ στις 7 Φεβρουαρίου 2018 εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 19 με την οποία διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσδιορίζεται το κόστος υπηρεσίας όταν προκύπτουν αλλαγές στο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 σε περίπτωση τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού, απαιτείται επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης των καθορισμένων παροχών. Η τροποποίηση του ΔΛΠ 19 προβλέπει ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι αναθεωρημένες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν και κατά τον επανυπολογισμό της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης προκειμένου να προσδιοριστεί το κόστος υπηρεσίας και ο καθαρός τόκος για την υπόλοιπη περίοδο μετά την αλλαγή στο πρόγραμμα.

Επίσης, με την τροποποίηση του ΔΛΠ 19 αποσαφηνίζεται η επίδραση μίας τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού στις απαιτήσεις αναφορικά με τον περιορισμό στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης (ανώτατο όριο περιουσιακού στοιχείου).

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019.

ΕΔΔΠΧΑ 23 Διερμηνεία «Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Στις 7 Ιουνίου 2017 το ΣΔΛΠ εξέδωσε τη Διερμηνεία 23. Η Διερμηνεία 23 έχει εφαρμογή στον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογική ζημία), τις φορολογικές βάσεις, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ελαφρύνσεις και τους φορολογικούς συντελεστές, όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την ορθότητα των φορολογικών χειρισμών σύμφωνα με το ΔΛΠ 12. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται:

• εάν οι φορολογικοί χειρισμοί πρέπει να εξετάζονται συλλογικά ή εξατομικευμένα και υπό την παραδοχή ότι οι έλεγχοι θα διενεργηθούν από τις φορολογικές Αρχές έχοντας πλήρη γνώση των σχετικών πληροφοριών

• η πιθανότητα να γίνει αποδεκτός ο προσδιορισμός του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου και των φορολογικών συντελεστών από τις φορολογικές Αρχές, και

• η επαναξιολόγηση των κρίσεων και εκτιμήσεων εάν αλλάξουν τα γεγονότα και οι περιστάσεις

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) « Χρηματοοικονομικά Μέσα - Χαρακτηριστικά προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση»

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Οκτωβρίου 2017 τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 9, με την οποία επιτρέπεται σε κάποια προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με χαρακτηριστικά αρνητικής αποζημίωσης, που διαφορετικά θα αποτιμώνταν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, να αποτιμηθούν στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 9 αποσαφηνίζει ότι οι συμβατικοί όροι που διέπουν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού είναι αποκλειστικά ταμειακές ροές κεφαλαίου και τόκου επί του απλήρωτου κεφαλαίου, που θα πρέπει να καταβληθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες (Solely Payments of Principal and Interest- SPPI), ανεξάρτητα από το γεγονός που προκαλεί την πρόωρη λήξη του συμβολαίου και ανεξάρτητα από το ποιο αντισυμβαλλόμενο μέρος καταβάλλει ή εισπράττει τη δίκαιη αποζημίωση για την πρόωρη λήξη του συμβολαίου.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία (ή και τον Όμιλο)

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (ή και του Ομίλου) εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Τροποποιήσεις των παραπομπών στο εννοιολογικό πλαίσιο των ΔΠΧΑ (που εκδόθηκαν στις 29 Μαρτίου 2018)

Την 29η Μαρτίου 2018 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο το οποίο επανακαθορίζει:

-το σκοπό της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,

-τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των οικονομικών καταστάσεων,

-τους ορισμούς του περιουσιακού στοιχείου, της υποχρέωσης, της καθαρής θέσης, καθώς και των εσόδων και των εξόδων,

-τα κριτήρια αναγνώρισης και τις οδηγίες σχετικά με τον χρόνο της διαγραφής περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις,

-τις βάσεις αποτίμησης και οδηγίες σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να χρησιμοποιούνται και,

-έννοιες και καθοδήγηση σχετικά με την παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις

Ο σκοπός της αναθεώρησης του εννοιολογικού πλαισίου είναι η υποβοήθηση όσον προετοιμάζουν οικονομικές καταστάσεις να αναπτύσσουν συνεπείς λογιστικές πολιτικές για συναλλαγές και άλλα γεγονότα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των υπαρχόντων προτύπων ή όταν ένα πρότυπο δίνει δυνατότητα επιλογής μεταξύ λογιστικών πολιτικών. Επιπλέον, σκοπός της αναθεώρησης είναι να βοηθήσει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα.

Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, «Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου», το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται από τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (τροποποιήσεις) «Ορισμός του σημαντικού»

Στις 31 Οκτωβρίου 2018 το ΣΔΛΠ στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας γνωστοποιήσεων εξέδωσε τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8, οι οποίες αποσαφηνίζουν τον ορισμό του σημαντικού και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμοσθεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση που μέχρι στιγμής έχει αναφερθεί σε άλλα ΔΠΧΑ. Ο νέος ορισμός προβλέπει ότι μία πληροφορία είναι σημαντική εάν το γεγονός της παράλειψης, υπόκρυψης ή ανακριβούς γνωστοποίησής της εύλογα θα αναμενόταν να επηρεάσει τις αποφάσεις που οι κύριοι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων λαμβάνουν βάσει αυτών των καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν παραδείγματα περιστάσεων που ενδέχεται να οδηγήσουν στην απόκρυψη σημαντικής πληροφορίας. Ο ορισμός του σημαντικού, που αποτελεί μία σημαντική λογιστική έννοια στα ΔΠΧΑ, βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν κατά πόσο οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται στις οικονομικές τους καταστάσεις. Ο επικαιροποιημένος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» και το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη». Η τροποποίηση διασφαλίζει

ότι ο ορισμός του σημαντικού είναι συνεπής σε όλα τα πρότυπα των ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση ισχύει από την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΠΧΑ 9 ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποίηση) «**Μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς**»

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 26 Σεπτεμβρίου 2019 τροποποιήσεις στα πρότυπα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική αναφορά από τη μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς κατά την περίοδο πριν από την αντικατάσταση ενός υφιστάμενου επιτοκίου αναφοράς με εναλλακτικό επιτόκιο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις παρέχουν προσωρινές και περιορισμένες εξαιρέσεις στις απαιτήσεις της λογιστικής αντιστάθμισης του διεθνούς λογιστικού προτύπου (ΔΛΠ) 39 Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση και του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) 9 Χρηματοοικονομικά μέσα, ώστε οι επιχειρήσεις να μπορούν να συνεχίσουν να πληρούν τις απαιτήσεις υποθέτοντας ότι τα υφιστάμενα κριτήρια αναφοράς επιτοκίων δεν μεταβάλλονται λόγω της μεταρρύθμισης του διατραπεζικού επιτοκίου δανεισμού.

Οι εξαιρέσεις αφορούν την εφαρμογή των ακόλουθων διατάξεων:

- Την απαίτηση περί πολύ υψηλής πιθανότητας εκπλήρωσης όσον αφορά αντισταθμίσεις ταμειακών ροών,
- Την αξιολόγηση της οικονομικής σχέσης ανάμεσα στο αντισταθμιζόμενο στοιχείο και το μέσο αντιστάθμισης,
- Τον προσδιορισμό ενός συστατικού ενός στοιχείου ως αντισταθμισμένου στοιχείου.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

Πρότυπα και Τροποποιήσεις Πρότυπων που δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.:

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»

Στις 18 Μαΐου 2017 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο πρότυπο ΔΠΧΑ 4.

Το ΔΠΧΑ 17 θεσπίζει τις αρχές για την καταχώριση, αποτίμηση, παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με στόχο την παροχή μιας περισσότερο ομοιόμορφης προσέγγισης αποτίμησης και παρουσίασης για όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί η αποτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων να μην διενεργείται στο ιστορικό κόστος αλλά στην τρέχουσα αξία με τρόπο συνεπή και με τη χρήση:

- αμερόληπτων αναμενόμενων σταθμισμένων εκτιμήσεων μελλοντικών ταμειακών ροών με βάση επικαιροποιημένες παραδοχές,
- προεξοφλητικών επιτοκίων που αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά ταμειακών ροών των συμβάσεων και
- εκτιμήσεων σχετικά με τους χρηματοοικονομικούς και μη κινδύνους που προκύπτουν από την έκδοση των ασφαλιστήριων συμβολαίων.

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021.
Σημειώνεται, επίσης, πως τον Νοέμβριο 2018 το ΣΔΛΠ πρότεινε τη μετάθεση της ημερομηνίας υποχρεωτικής εφαρμογής του νέου προτύπου την 1.1.2022.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση αφορά τη βελτίωση του ορισμού της επιχείρησης με σκοπό να βοηθήσει τις εταιρείες να καθορίσουν κατά πόσον μια εξαγορά που πραγματοποιούν αφορά επιχείρηση ή ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Ο τροποποιημένος ορισμός της επιχείρησης επικεντρώνεται στο παραγόμενο προϊόν μιας επιχείρησης, που είναι η παροχή αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες, ενώ ο προηγούμενος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους απευθείας στους επενδυτές ή άλλους ιδιοκτήτες, μέλη ή συμμετέχοντες. Επιπλέον με την τροποποίηση προστίθενται οδηγίες για την αξιολόγηση του κατά πόσο μία αποκτώμενη διαδικασία είναι ουσιαστική και εισάγεται μία προαιρετική άσκηση συγκέντρωσης εύλογης αξίας με ενδεικτικά παραδείγματα.
Οι εταιρείες υποχρεούνται να εφαρμόζουν τον τροποποιημένο ορισμό της επιχείρησης σε εξαγορές που θα πραγματοποιηθούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «**Κατάταξη υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες**»

Η τροποποίηση επηρεάζει μόνο την παρουσίαση των υποχρεώσεων στην κατάσταση οικονομικής θέσης. Με την τροποποίηση διευκρινίζεται ότι η κατάταξη των υποχρεώσεων θα πρέπει να βασίζεται σε υφιστάμενα δικαιώματα κατά την ημερομηνία λήξης της περιόδου αναφοράς. Επίσης, η τροποποίηση αποσαφήνισε ότι οι προσδοκίες της Διοίκησης για τα γεγονότα που αναμένεται να συμβούν μετά την ημερομηνία του ισολογισμού δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και διευκρίνισε τις περιπτώσεις που συνιστούν τακτοποίηση της υποχρέωσης.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2022.

2.3 Ενοποίηση

(1) Βάση Ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από τις οικονομικές καταστάσεις της Μητρικής και των θυγατρικών εταιρειών της. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι θυγατρικές εταιρείες που περιλήφθηκαν στην ενοποίηση μαζί με τα σχετικά ποσοστά συμμετοχής καθώς και τη δραστηριότητα κάθε θυγατρικής.

Πληροφοριακά στοιχεία για τις εταιρείες που ενοποιήθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο από 01 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2019 παρατίθενται ως ακολούθως:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	% ΣΥΜ/ΧΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ
MORPACK CYPRUS ltd	ΚΥΠΡΟΣ	Εμπορία παντός είδους υλικών συσκευασίας & ειδών οικιακής φροντίδας	66,67
MORPACK ALBANIA SH.A.	ΑΛΒΑΝΙΑ	Παραγωγή & Εμπορία πλαστικών ειδά	100,00
OVERPACK HOLDING	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	Εταιρία Συμμετοχών	100,00

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την μητρική. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που

αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος εξαγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρίας οι επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες αναγνωρίσθηκαν βάση της αρχής « ιστορικό κόστος μείον απομείωση».

(β) Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Συνδεδεμένες είναι οι επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημίες απομείωσης).

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν την λογιστική αξία των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συνδεδεμένης υπερβεί την αξία της επένδυσης στην συνδεδεμένη, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συνδεδεμένης.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Στον Ισολογισμό της Εταιρίας και του Ομίλου οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις εφ' όσον υπάρχουν αναγνωρίζονται βάση της αρχής « ιστορικό κόστος μείον απομείωση».

2.4 Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο Όμιλος παρακολουθεί οικονομικά στοιχεία πρωτογενώς βάσει του τομέα επιχειρηματικής δραστηριότητας και δευτερευόντως βάσει της γεωγραφικής περιοχής. Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

2.5 Μετατροπή ξένων Νομισμάτων

1) Λειτουργικό Νόμισμα και Νόμισμα παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις των Εταιρειών του Ομίλου συντάσσονται στο νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος (χώρα δραστηριότητας) στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί (λειτουργικό νόμισμα). Το νόμισμα μέτρησης και αναφοράς του Ομίλου από την 1 Ιανουαρίου 2002 είναι το Ευρώ, κατά συνέπεια οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το νόμισμα αποτίμησης της μητρικής εταιρείας.

(2) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε Ευρώ βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων προσαρμόζονται ώστε να αντανακλούν τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας σύνταξης. Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τέτοιες συναλλαγές (και από τη μετατροπή στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα) αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

(3) Εταιρίες του Ομίλου

Η μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από την μητρική γίνεται ως εξής:

- Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που υπάρχουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

- Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες περιόδου.

Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων και μεταφέρονται στ΄ αποτελέσματα με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές των εύλογων αξιών που προκύπτουν από την απόκτηση οικονομικών μονάδων εξωτερικού μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας ισολογισμού.

2.6 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση στοιχείων ακινήτων και εξοπλισμού.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής, ανάλογα με το είδος και τη χρήση τους:

-	Κτίρια	30-50	έτη
-	Μηχανολογικός εξοπλισμός	4-20	έτη
-	Αυτοκίνητα	5-7	έτη
-	Λοιπός εξοπλισμός	5-7	έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ισολογισμό.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα .

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα..

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή στοιχείων ενεργητικού κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

2.7 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα είναι είτε γήπεδα ή κτήρια ή μέρη κτηρίων είτε και τα δύο που κατέχονται με σκοπό έσοδα από μισθώματα ή για κεφαλαιακούς σκοπούς ή και για τα δύο παρά για α) χρήση στην παραγωγή ή προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς ή β) πώληση κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρώνται στο κόστος απόκτησης το οποίο περιλαμβάνει το αρχικό κόστος αγοράς, τους φόρους, τους δασμούς και όλα τα έξοδα τα οποία είναι άμεσα συνδεδεμένα με την απόκτηση του ακινήτου πλην τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε ζημιά απομείωσης εάν υπάρχει. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αφορούν κτίρια και αποσβένονται σε διάστημα από 30 έως 50 έτη.

Τα έσοδα ενοικίων και τα λειτουργικά έξοδα των επενδύσεων σε ακίνητα συμπεριλαμβάνονται στα έσοδα και στα λοιπά έσοδα / (έξοδα) αντίστοιχα.

2.8 Άϋλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το πλεόνασμα του κόστους εξαγοράς έναντι της εύλογης αξίας του μεριδίου του Ομίλου στην αξία της καθαρής θέσης της εξαγοραζόμενης θυγατρικής επιχείρησης κατά την ημέρα της εξαγοράς.

Η υπεραξία υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης σε ετήσια βάση και αποτιμάται στο κόστος μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Κατά την εκάστοτε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά κατά πόσον υφίστανται ενδείξεις απομείωσης. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, πραγματοποιείται ανάλυση με στόχο να αξιολογηθεί κατά πόσον η λογιστική αξία της υπεραξίας είναι πλήρως ανακτήσιμη.

Η υπεραξία κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών για λόγους ελέγχου απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από την εξαγορά από την οποία προήλθε η υπεραξία.

(β) Σήματα και άδειες

Τα σήματα και οι άδειες αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται **από 5-15** χρόνια.

(γ) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 5 έως 8 χρόνια.

(δ) Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης

Τα έξοδα έρευνας αναγνωρίζονται ως έξοδα της χρήσης όταν αυτά προκύπτουν. Τα έξοδα που προκύπτουν λόγω αναπτυξιακών προγραμμάτων (και σχετίζονται με τον σχεδιασμό και δοκιμές νέων ή βελτιωμένων προϊόντων) αναγνωρίζονται ως ασώματες ακινητοποιήσεις εάν είναι πιθανό να προσφέρουν στην εταιρεία μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Τα υπόλοιπα έξοδα ανάπτυξης καταχωρούνται στους λογαριασμούς εξόδων μόλις αυτά προκύπτουν. Έξοδα ανάπτυξής τα οποία σε προηγούμενες οικονομικές χρήσεις είχαν καταχωρηθεί σαν έξοδα, δεν καταχωρούνται σαν ασώματες ακινητοποιήσεις σε μεταγενέστερη οικονομική χρήση. Τα έξοδα ανάπτυξης τα οποία έχουν κεφαλαιοποιηθεί αποσβένονται από την εκκίνηση της εμπορικής παραγωγής του προϊόντος, βάση της σταθερής μεθόδου απόσβεσης κατά την περίοδο των αναμενόμενων ωφελειών του προϊόντος. Η χρονική περίοδος απόσβεσης που έχει υιοθετηθεί από τον Όμιλο δεν υπερβαίνει τα 5 έτη. Σε περίπτωση διακοπής της εμπορικής δραστηριότητας του προϊόντος το αναπόσβεστο μέρος μεταφέρεται στα έξοδα.

2.9 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσεως. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν.

2.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

2.11 Επενδύσεις και άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού

Ο Όμιλος κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού του στις κάτωθι κατηγορίες : (α) δάνεια και απαιτήσεις και (β) διαθέσιμα προς πώληση.

(α) Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτελούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε μία ενεργή αγορά. Συμπεριλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό εκτός από αυτά με ωρίμανση άνω των 12 μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων, τα οποία χαρακτηρίζονται ως μη κυκλοφορούν ενεργητικό. Οι απαιτήσεις εντάσσονται στον ισολογισμό είτε στην κατηγορία «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις» είτε στην κατηγορία « Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα ».

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της ζημίας απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

Για τις χρήσεις σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων ο Όμιλος δεν είχε απαιτήσεις από συμβάσεις δανείων.

(β) Διαθέσιμα προς πώληση

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτελούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε έχουν ορισθεί σε αυτή την κατηγορία είτε δεν εντάσσονται σε καμία από τις άλλες κατηγορίες. Συμπεριλαμβάνονται στα μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού εκτός εάν η διοίκηση σκοπεύει να πωλήσει τις συμμετοχές εντός 12 μηνών από την ημερομηνία της δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων. Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται στην εύλογη αξία και το κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Για τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης που καταχωρούνται στα αποτελέσματα δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων.

2.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

2.13 Στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Τα στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού (ή ομάδες στοιχείων προς πώληση) ταξινομούνται ως περιουσιακά στοιχεία που προορίζονται για πώληση και αναγνωρίζονται στην χαμηλότερη μεταξύ λογιστικής αξίας και καθαρής τιμής πώλησης, εάν η λογιστική αξία ανακτάται κυρίως μέσω της πώλησης και όχι από την συνεχή χρήση τους.

Ο Όμιλος υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 5 από 1 Ιανουαρίου 2005, με εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων του προτύπου. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 5 κατέληξε σε αλλαγή της λογιστικής αρχής για τα στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού που προορίζονται για πώληση. Τα στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού που προορίζονται για πώληση δεν παρουσιάζονταν προηγουμένως ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ή βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Δεν υπήρχε διαφορά στην αποτίμηση μεταξύ των μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων που προορίζονταν για πώληση και αυτών που προορίζονταν για συνεχή χρήση.

Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 5 δεν επηρεάζει άλλως τις οικονομικές καταστάσεις του προηγουμένου έτους, με εξαίρεση τον επηρεασμό στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων και στις ταμειακές ροές των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων.

2.14 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι τα επιτόκια που καταβάλλονται σε σχέση με τα συναφθέντα δάνεια ισοδυναμούν με τα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς και συνεπώς δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις οποιασδήποτε προσαρμογής της αξίας στην οποία απεικονίζονται οι υποχρεώσεις αυτές.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.15 Τρέχων και Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται πάνω στη βάση των φορολογικών νόμων που θεσπίζονται ή ουσιωδώς θεσπίζονται την ημέρα της κατάστασης οικονομικής θέσης σε εκείνες τις χώρες που οι θυγατρικές εταιρείες του ομίλου λειτουργούν και παράγουν φορολογητέο εισόδημα. Η διοίκηση περιοδικά αξιολογεί τα σημεία εκείνα στις φορολογικές δηλώσεις που σχετίζονται με καταστάσεις στις οποίες οι ισχύουσες φορολογικές διατάξεις υπόκεινται σε διαφορετική ερμηνεία και σχηματίζει προβλέψεις όπου απαιτείται πάνω στη βάση των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Αναβαλλόμενος φόρος ορίζεται ο φόρος ο οποίος αναμένεται να είναι πληρωτέος ή ανακτήσιμος για διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων σε επίπεδο οικονομικών καταστάσεων και των αντίστοιχων φορολογικών βάσεων που έχουν χρησιμοποιηθεί στον υπολογισμό του φορολογητέου κέρδους, και λογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υπολογισμού με βάσει την κατάσταση οικονομικής θέσης.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή άλλη εκτός της επιχειρηματικής συνένωσης και τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό, ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρξουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν οι προσωρινές διαφορές.

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις με εξαίρεση την περίπτωση στην οποία η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο, οπότε είναι πιθανόν ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προσεχές μέλλον.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος καθορίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές που είχαν τεθεί σε ισχύ ή είχαν ουσιωδώς τεθεί σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης και αναμένεται να είναι σε ισχύ την περίοδο που οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα καταστούν απαιτητές και οι υποχρεώσεις πληρωτέες.

Η αναβαλλόμενη φορολογία χρεώνεται ή πιστώνεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που χρεώνονται ή πιστώνονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια οπότε και η αναβαλλόμενη φορολογία λογιστικοποιείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

2.16 Παροχές στο προσωπικό

Συντάξεις και άλλες συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις: Οι εταιρείες του Ομίλου έχουν διάφορα συνταξιοδοτικά προγράμματα ανάλογα με τις συνθήκες της τοπικής αγοράς και πρακτικές των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται. Αυτά τα προγράμματα γενικά χρηματοδοτούνται με πληρωμές σε ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες καθορίζονται από περιοδικές αναλογιστικές μελέτες. Ο Όμιλος συνεισφέρει τόσο στα προγράμματα καθορισμένων παροχών όσο και σε αυτά των καθορισμένων εισφορών.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό ή παρόμοιο πρόγραμμα το οποίο ορίζει την χορήγηση ενός ποσού σαν σύνταξη ή αποζημίωση, συνήθως σε συνάρτηση ενός η περισσοτέρων παραγόντων, όπως η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας ή ο μισθός. Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα σύμφωνα με το οποίο ο Όμιλος καταβάλει σταθερές εισφορές σε κάποια ξεχωριστή οντότητα (ταμείο) χωρίς να έχει περαιτέρω νομικές ή συμβατικές υποχρεώσεις για καταβολή πρόσθετων εισφορών εάν το ταμείο δεν κατέχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να καταβάλει όλες τις παροχές στους εργαζόμενους ανάλογες με την υπηρεσία τους στην τρέχουσα ή προηγούμενες περιόδους.

Η υποχρέωση σχετικά με τα προγράμματα καθορισμένων παροχών συντάξεων ή οικειοθελούς αποχώρησης εργαζομένων περιλαμβανομένων και ορισμένων μη-χρηματοδοτούμενων παροχών τερματισμού απασχόλησης, είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία κλεισίματος της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (όταν είναι χρηματοδοτούμενο), μαζί με τις αναπροσαρμογές για αναλογιστικά κέρδη και ζημίες καθώς και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, προσδιορίζεται από τις εκτιμώμενες ταμιακές εκροές χρησιμοποιώντας τα επιτόκια κρατικών ή εταιρικών ομολόγων υψηλής αξιοπιστίας, των οποίων η λήξη προσεγγίζει αυτήν της σχετικής υποχρέωσης.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος μέσα στον αναμενόμενο μέσο εργασιακό χρόνο των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα. Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από

τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος με την σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.
Για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η εταιρεία θα πληρώνει εισφορές σε ξεχωριστό ταμείο υποχρεωτικά βάσει συμβατικής υποχρέωσης ή προαιρετικά. Με την καταβολή των εισφορών η εταιρεία δεν έχει περαιτέρω υποχρεώσεις. Οι τακτικές εισφορές αποτελούν καθαρά περιοδικά έξοδα για το έτος στο οποίο είναι καταβλητέα και σαν τέτοια περιλαμβάνονται στο κόστος προσωπικού.

Παροχές τερματισμού της απασχόλησης:
Οι παροχές λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης καταβάλλονται όταν η απασχόληση ενός εργαζόμενου λήγει, πριν την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή όποτε ένας εργαζόμενος αποδέχεται εθελουσία έξοδο ως αντάλλαγμα για αυτές τις παροχές.

Η υποχρέωση στο προσωπικό λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης περιλαμβανομένων και ορισμένων μη-χρηματοδοτούμενων παροχών, είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία κλεισίματος της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (όταν είναι χρηματοδοτούμενο), μαζί με τις αναπροσαρμογές για αναλογιστικά κέρδη και ζημίες καθώς και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η υποχρέωση για αποζημιώσεις λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης, υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης, προσδιορίζεται από τις εκτιμώμενες ταμιακές εκροές χρησιμοποιώντας τα επιτόκια κρατικών ή εταιρικών ομολόγων υψηλής αξιοπιστίας, των οποίων η λήξη προσεγγίζει αυτήν της σχετικής υποχρέωσης.

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από υφιστάμενες αναπροσαρμογές, αλλαγές στις αναλογιστικές παραδοχές και τροποποιήσεις των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων χρεώνονται ή πιστώνονται στην Κατάσταση συνολικού εισοδήματος ανάλογα με το μέσο όρο της υπολειπόμενης υπηρεσίας των εργαζομένων που αφορούν.

Επιδόματα απόδοσης:
Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Ο Όμιλος καταχωρεί την υποχρέωση καταβολής πριμ αποδοτικότητας εφ' όσον αυτά έχουν επισήμως εγκριθεί από τα ανώτατα κλιμάκια διοίκησης του Ομίλου.

2.17 Επιχορηγήσεις

Οι ληφθείσες επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους. Ληφθείσες επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν. Οι ληφθείσες επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσωμάτων παγίων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.18 Προβλέψεις

Προβλέψεις καταχωρούνται όταν ο Όμιλος έχει παρούσα, νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων ώστε να τακτοποιηθεί υποχρέωση, και μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού. Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη για επιζήμιες συμβάσεις όταν τα αναμενόμενα οφέλη που θα παραχθούν από τη σύμβαση είναι μικρότερα από το αναπόφευκτο κόστος των υποχρεώσεων στο πλαίσιο της σύμβασης. Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν τις ρήτρες λήξης μισθώσεων και τις παροχές εξόδων

υπαλλήλων, αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται νόμιμα ή τεκμαιρόμενα στην υλοποίηση του σχετικού προγράμματος αναδιάρθρωσης. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις.

2.19 Αναγνώριση Εσόδων/Εξόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

(α) Πωλήσεις αγαθών

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

(β) Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

(δ) Έσοδα από δικαιώματα

Τα έσοδα από δικαιώματα λογίζονται στη βάση του δεδουλευμένου, σύμφωνα με την ουσία των σχετικών συμβάσεων.

(ε) Μερίσματα

Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως σε δεδουλευμένη βάση.

2.20 Μισθώσεις

Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας την απλοποιημένη προσέγγιση καταχωρίζοντας, κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής, δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου με ποσό που ισούται με την υποχρέωση από τη μίσθωση, προσαρμοσμένο κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δουλευμένων μισθωμάτων που αφορούν την εν λόγω μίσθωση. Οι συγκριτικές πληροφορίες δεν έχουν επαναδιατυπωθεί και εξακολουθούν να γνωστοποιούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 17 και την Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΑ 4.

Περιπτώσεις στις οποίες ο Όμιλος είναι μισθωτής:
Ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου και μια υποχρέωση μίσθωσης κατά την έναρξη της μίσθωσης. Το δικαίωμα χρήσης αρχικά αποτιμάται στο κόστος, το οποίο περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής αναγνώρισης της υποχρέωσης μίσθωσης, τυχόν πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν κατά την έναρξη ή πριν από την έναρξη της μίσθωσης μείον

οποιαδήποτε κίνητρα μίσθωσης έχουν εισπραχθεί, τυχόν αρχικά άμεσα έξοδα και την εκτίμηση της υποχρέωσης για τυχόν έξοδα αποκατάστασης του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης.
Μετά την αρχική αναγνώριση, το δικαίωμα χρήσης αποτιμάται στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης και προσαρμοσμένο κατά την τυχόν επανεκτίμηση της υποχρέωσης από τη μίσθωση.
Το δικαίωμα χρήσης αποσβένεται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης έως το τέλος της περιόδου μίσθωσης, εκτός και εάν στην σύμβαση προβλέπεται μεταβίβαση της κυριότητας του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου στον Όμιλο στο τέλος της περιόδου μίσθωσης. Στην περίπτωση αυτή το δικαίωμα χρήσης αποσβένεται στην διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου. Επιπλέον, το δικαίωμα χρήσης ελέγχεται για ζημίες απομείωσης, εάν υπάρχουν, και προσαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου υπάρχει αναπροσαρμογή της υποχρέωσης μίσθωσης.
Η υποχρέωση μίσθωσης κατά την αρχική αναγνώριση αποτελείται από την παρούσα αξία των μελλοντικών υπολειπόμενων πληρωμών μισθωμάτων. Ο Όμιλος για να προεξοφλήσει τα υπολειπόμενα μελλοντικά μισθώματα χρησιμοποιεί το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης.
Οι πληρωμές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην αποτίμηση της υποχρέωσης από μισθώσεις περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
- σταθερές πληρωμές,
- μεταβλητές πληρωμές που εξαρτώνται από ένα δείκτη ή ένα επιτόκιο,
- ποσά που αναμένεται να καταβληθούν βάσει των εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας,
- την τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς που ο Όμιλος εκτιμά ότι θα ασκήσει και ποινές για καταγγελία μίσθωσης, εάν στον καθορισμό της διάρκειας της μίσθωσης έχει ληφθεί υπόψη η άσκηση του δικαιώματος καταγγελίας από τον Όμιλο.
Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η υποχρέωση από τη μίσθωση μειώνεται με τις καταβολές των μισθωμάτων, αυξάνεται με το χρηματοοικονομικό έξοδο και επανεκτιμάται για τυχόν επανεκτιμήσεις ή τροποποιήσεις της μίσθωσης.
Επανεκτίμηση γίνεται όταν υπάρχει μεταβολή στις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων που μπορεί να προκύπτουν από τη μεταβολή ενός δείκτη ή εάν υπάρχει μια μεταβολή στην εκτίμηση του Ομίλου για το ποσό που αναμένεται να καταβληθεί για μια εγγύηση υπολειμματικής αξίας, μεταβολή στη διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης και μεταβολή στην εκτίμηση άσκησης του δικαιώματος αγοράς του υποκείμενου στοιχείου, εφόσον υπάρχει. Όταν η υποχρέωση μίσθωσης αναπροσαρμόζεται, γίνεται και αντίστοιχη προσαρμογή στη λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης ή καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν η λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης μειωθεί στο μηδέν.
Σύμφωνα με την πολιτική που επέλεξε να εφαρμόσει ο Όμιλος, το δικαίωμα χρήσης αναγνωρίζεται στα «Ενσώματα πάγια» και η υποχρέωση μίσθωσης διακριτά από τις άλλες υποχρεώσεις στις «Υποχρεώσεις μισθώσεων».
Ο Όμιλος επέλεξε να κάνει χρήση της εξαίρεσης που παρέχει το ΔΠΧΑ 16 και να μην αναγνωρίζει δικαίωμα χρήσης και υποχρέωση μίσθωσης για μισθώσεις των οποίων η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες ή για μισθώσεις στις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας (αξίας μικρότερης των € 5.000).

Περιπτώσεις στις οποίες ο Όμιλος είναι εκμισθωτής:
i) Χρηματοδοτική μίσθωση
Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες Ο Όμιλος λειτουργεί ως εκμισθωτής, το συνολικό ποσό των μισθωμάτων, που προβλέπει η σύμβαση μίσθωσης, καταχωρείται στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών. Η διαφορά, μεταξύ της παρούσας αξίας (καθαρή επένδυση) των μισθωμάτων και του συνολικού ποσού των μισθωμάτων, αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένος τόκος και εμφανίζεται αφαιρετικά των απαιτήσεων. Οι εισπράξεις των μισθωμάτων μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα, ενώ το χρηματοοικονομικό έσοδο αναγνωρίζεται με τη μέθοδο του δεδουλευμένου. Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις εξετάζονται για απομείωση της αξίας τους, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.
ii) Λειτουργική μίσθωση
Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, Ο Όμιλος κατατάσσει το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο του ενεργητικού, διενεργώντας αποσβέσεις με βάση την ωφέλιμη ζωή του. Τα ποσά των μισθωμάτων, που

αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου αναγνωρίζονται ως έσοδα, στην κατηγορία λοιπά έσοδα, με τη μέθοδο του δεδουλευμένου. Όταν Ο Όμιλος είναι ενδιάμεσος εκμισθωτής, αξιολογεί την κατάταξη της υπεκμίσθωσης κάνοντας αναφορά στο δικαίωμα χρήσης της κύριας μίσθωσης, δηλαδή Ο Όμιλος συγκρίνει τους όρους της κύριας μίσθωσης με αυτούς της υπεκμίσθωσης. Αντίθετα, εάν η κύρια μίσθωση είναι μια βραχυπρόθεσμη μίσθωση στην οποία Ο Όμιλος εφαρμόζει την εξαίρεση που περιγράφεται παραπάνω, τότε κατατάσσει την υπεκμίσθωση ως λειτουργική μίσθωση. Στην περίπτωση αυτή, Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα ποσά των μισθωμάτων, που αντιστοιχούν στην υπεκμίσθωση του μισθωμένου παγίου ως έσοδα, στην κατηγορία λοιπά έσοδα, με τη μέθοδο του δεδουλευμένου.

2.21 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε αρκετούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκιο, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας, κίνδυνο ταμειακών ροών και κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, όπως προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (futures/ forwards) και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου (swaps) με σκοπό να αντισταθμίσει την έκθεσή του σε συγκεκριμένους κινδύνους.

(α) Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Ο Όμιλος κατά πάγια τακτική, δεν προαγοράζει συνάλλαγμα και δεν συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους. Ο Όμιλος έχει συμμετοχές σε θυγατρικές που δραστηριοποιούνται σε χώρες της αλλοδαπής, των οποίων η καθαρή θέση είναι εκτεθειμένη πιθανόν σε συναλλαγματικό κίνδυνο κατά την μετατροπή των οικονομικών τους καταστάσεων για σκοπό ενοποίησης. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό βαθμό σε αυτή την μορφή κινδύνου, καθώς οι περισσότερες εταιρίες του έχουν ως λειτουργικό νόμισμα το Ευρώ, με εξαίρεση την θυγατρική εταιρία στην Αλβανία.

(ii) Κίνδυνος από μεταβολές τιμών

Ο Όμιλος κατέχει κάποια χρεόγραφα μειωμένης αξίας που έχουν χαρακτηριστεί ως Διαθέσιμα προς πώληση Περιουσιακά Στοιχεία ,τα οποία αποτυπώνονται στην εύλογη αξία μέσω Ιδίων Κεφαλαίων .

Ο Όμιλος εκτίθεται στις μεταβολές της αξίας των πρώτων υλών . Η κερδοφορία του Ομίλου και των θυγατρικών του μπορεί να επηρεαστεί (είτε θετικά, είτε αρνητικά) από τη διακύμανση των τιμών των πρώτων υλών οι οποίες συμμετέχουν στο σύνολο του κόστους και των δαπανών κατά 50% περίπου.

Οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή είναι παράγωγα του πετρελαίου και ως εκ τούτου επηρεάζονται έμμεσα από τις διακυμάνσεις των τιμών του πετρελαίου. Πρόκειται κυρίως για αιθυλένια τα οποία δεν είναι χρηματιστηριακά προϊόντα.

Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δεν μετακυλίονται εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα του ομίλου.

(iii) Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.

Οι εταιρίες του Ομίλου χρηματοδοτούν τις επενδύσεις τους καθώς και τις ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης και μέσω τραπεζικού δανεισμού, με συνέπεια να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα τους με χρεωστικούς τόκους. Σημαντικές αυξήσεις στα επιτόκια ενδέχεται να έχουν σημαντική αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα των εταιριών που συμμετέχουν στην ενοποίηση.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος
Ο Όμιλος έχει θεσπίσει και εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα. Κανένας πελάτης δεν έχει τέτοια ποσοστά αγορών από τον Όμιλο που να δικαιολογεί αυξημένη εξάρτηση και επομένως ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανεμημένος σε μεγάλο αριθμό πελατών. Οι πωλήσεις χονδρικής γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Από την Διεύθυνση Πιστωτικού Ελέγχου ορίζονται πιστωτικά όρια ανά πελάτη και εφαρμόζονται συγκεκριμένοι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Όπου αυτό είναι δυνατόν ζητούνται εμπράγματες ή άλλες εξασφαλίσεις. Στην σημείωση 17 αναλύονται τα υπόλοιπα των πελατών βάση κατηγοριοποιήσεων υπέρβασης ή μη των καθορισμένων πιστωτικών ορίων , καθώς και οι αντίστοιχες προβλέψεις κάλυψης του σχετικού πιστωτικού κινδύνου.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας
Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα έχοντας ικανά ταμειακά διαθέσιμα καθώς και διαθέτοντας επαρκή πιστωτικά όρια με τις συνεργαζόμενες Τράπεζες.

(δ) Διαχείριση Κεφαλαιακού Κινδύνου
Οι στόχοι του ομίλου κατά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα του ομίλου να συνεχίσει να υπάρχει ως οικονομική οντότητα και στο μέλλον για να είναι σε θέση να προσφέρει αποδόσεις στους μετόχους και οφέλη για όλους τους εμπλεκόμενους και να διατηρήσει μία κατάλληλη κεφαλαιακή δομή για να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

3.2 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών

Η ονομαστική αξία μείον προβλέψεις για επισφάλειες των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την πραγματική τους αξία. Οι πραγματικές αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις οικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση τη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για τον Όμιλο για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

(α) Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φορολόγηση σε διάφορες χώρες και απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις από αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους, βάσει εκτιμήσεων για το εάν θα του επιβληθούν επιπλέον φόροι. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

(β) Εκτιμώμενη απομείωση της υπεραξίας

Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας, γίνεται σε ετήσια βάση σύμφωνα με την λογιστική πολιτική που περιγράφεται στην σημείωση 14. Οι ανακτήσιμες αξίες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζονται με βάση την αξία χρήσεως αυτών. Οι υπολογισμοί της αξίας χρήσης απαιτούν την χρήση εκτιμήσεων.

5. Εποχικότητα

Σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, οι δραστηριότητες των εταιριών του Ομίλου δεν επηρεάζονται από εποχικούς παράγοντες.

6. Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο όμιλος διαχωρίζεται στους παρακάτω επιχειρηματικούς τομείς :

1. Άκαμπτη Συσκευασία
2. Εύκαμπτη Συσκευασία
3. Χάρτινη Συσκευασία
4. Λοιπά

Τα αποτελέσματα ανά τομέα για την περίοδο από 01/01/2019 έως 31/12/2019 και από 1/1/2018 έως 31/12/2018 καθώς και η ανάλυση των ενσώματων παγίων και απαιτήσεων κατά την 31/12/2019 και 31/12/2018 παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες :

Κίνηση Έτους – Εταιρία (Δωδεκάμηνο 2019)

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος (1/1/2019-31/12/2019)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Πωλήσεις	18.812	18.544	5.736	1.626	**44.718**
Κόστος Πωληθέντων	16.853	16.981	5.283	1.063	**40.180**
Μικτό Κέρδος	**1.959**	**1.563**	**453**	**563**	**4.538**
Έξοδα διάθεσης	(1.301)	(627)	(305)	(985)	**(3.218)**
Έξοδα διοίκησης	(909)	(615)	(277)	(79)	**(1.880)**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	352	347	107	30	**837**
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	**100**	**668**	**(22)**	**(470)**	**276**
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	(784)	(773)	(239)	(68)	**(1.865)**
Κερδη Προ Φόρων	**(685)**	**(105)**	**(261)**	**(538)**	**(1.588)**
Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης (31/12/2019)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Ενσώματα Πάγια	17.363	17.116	5.294	1.501	**41.275**
Απαιτήσεις	5.138	5.064	1.567	444	**12.213**
Υποχρεωσεις	5.369	5.292	1.637	464	**12.762**

Κίνηση Έτους – Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2019)

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος (1/1/2019-31/12/2019)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Πωλήσεις	20.104	19.009	5.898	1.627	**46.638**
Κόστος Πωληθέντων	17.738	17.337	5.406	1.039	**41.521**
Μικτό Κέρδος	**2.365**	**1.672**	**492**	**587**	**5.117**
Έξοδα διάθεσης	(1.458)	(688)	(320)	(987)	**(3.454)**
Έξοδα διοίκησης	(1.116)	(693)	(297)	(116)	**(2.222)**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	352	347	107	30	**837**
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	**144**	**638**	**(18)**	**(485)**	**278**
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	(796)	(778)	(240)	(68)	**(1.883)**
Κερδη Προ Φόρων	**(653)**	**(140)**	**(259)**	**(553)**	**(1.605)**
Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης (31/12/2019)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Ενσώματα Πάγια	17.900	16.925	5.252	1.448	**41.525**
Απαιτήσεις	5.702	5.392	1.673	461	**13.228**
Υποχρεωσεις	5.671	5.363	1.664	459	**13.157**

Κίνηση Έτους – Εταιρία (Δωδεκάμηνο 2018)

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος (1/1/2018-31/12/2018)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Πωλήσεις	21.460	18.563	5.876	1.672	**47.571**
Κόστος Πωληθέντων	18.535	17.187	5.286	1.182	**42.191**
Μικτό Κέρδος	**2.924**	**1.376**	**590**	**489**	**5.380**
Έξοδα διάθεσης	(1.393)	(599)	(298)	(1.050)	**(3.340)**
Έξοδα διοίκησης	(1.112)	(615)	(304)	(87)	**(2.118)**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	345	298	94	27	**764**
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	**764**	**460**	**83**	**(621)**	**685**
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	(910)	(787)	(249)	(71)	**(2.017)**
Κερδη Προ Φόρων	**(146)**	**(327)**	**(166)**	**(692)**	**(1.331)**
Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης (31/12/2018)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Ενσώματα Πάγια	19.305	16.699	5.286	1.504	**42.795**
Απαιτήσεις	6.403	5.539	1.753	499	**14.194**
Υποχρεωσεις	5.361	4.637	1.468	418	**11.884**

Κίνηση Έτους – Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2018)

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος (1/1/2018-31/12/2018)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Πωλήσεις	22.700	19.018	6.063	1.674	**49.454**
Κόστος Πωληθέντων	19.447	17.574	5.440	1.178	**43.639**
Μικτό Κέρδος	**3.253**	**1.444**	**623**	**496**	**5.815**
Έξοδα διάθεσης	(1.530)	(655)	(316)	(1.051)	**(3.552)**
Έξοδα διοίκησης	(1.236)	(666)	(321)	(96)	**(2.319)**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	345	298	94	35	**772**
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	**831**	**421**	**80**	**(616)**	**716**
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	(911)	(787)	(249)	(71)	**(2.018)**
Κερδη Προ Φόρων	**(80)**	**(366)**	**(169)**	**(687)**	**(1.302)**
Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης (31/12/2018)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Ενσώματα Πάγια	19.637	16.452	5.245	1.448	**42.783**
Απαιτήσεις	6.964	5.835	1.860	514	**15.173**
Υποχρεωσεις	5.606	4.697	1.497	413	**12.214**

7. Δευτερεύων τύπος πληροφόρησης

	Όμιλος		Εταιρία	
Γεωγραφικοί τομείς	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΠΩΛΗΣΕΙΣ				
Χώρες Ευρωζώνης	45.404	47.602	43.484	45.719
Βαλκάνια	142	201	142	201
Άλλες χώρες	1.091	1.651	1.091	1.651
Σύνολο	**46.638**	**49.454**	**44.718**	**47.571**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ (ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία)				
Χώρες Ευρωζώνης	48.259	49.516	48.008	49.528
Σύνολο	**48.259**	**49.516**	**48.008**	**49.528**
ΣΥΝ. ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ				
Πωλήσεις προϊόντων	45.902	48.793	43.982	46.910
Έσοδα από υπηρεσίες	736	661	736	661
Σύνολο	**46.638**	**49.454**	**44.718**	**47.571**

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 15 και αναγνωρίζει έσοδα όταν εκπληρώνει μια υποχρέωση εκτέλεσης με τη μεταβίβαση ενός υποσχόμενου αγαθού ή μιας υπηρεσίας (ήτοι ενός περιουσιακού στοιχείου) σε πελάτη . Η τιμή που γίνεται η κάθε πώληση αντικατοπτρίζει το τίμημα που η οντότητα προσδοκά ότι δικαιούται για την ανταλλαγή αγαθών ή υπηρεσιών. Ο Όμιλος προσδιορίζει είτε γραπτώς είτε προφορικά τη σύμβαση για πώληση αγαθών ή υπηρεσιών με κάθε πελάτη.

Ένα περιουσιακό στοιχείο μεταβιβάζεται όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου με τα ακόλουθα κριτήρια να ισχύουν :

- Ο πελάτης απολαμβάνει τα οφέλη ταυτόχρονα με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ομίλου.
- η εκπλήρωση των υποχρεώσεων από τον Όμιλο δημιουργεί ένα περιουσιακό στοιχείο το οποίο ο πελάτης ελέγχει, ή
- η εκπλήρωση των υποχρεώσεων από τον Όμιλο δεν δημιουργεί ένα περιουσιακό στοιχείο με εναλλακτική χρήση από τον Όμιλο και ο Όμιλος έχει δικαίωμα για την πληρωμή της εκπλήρωσης της υποχρέωσης του.

Όλα τα αγαθά (ή οι υπηρεσίες) που υπόσχεται ο Όμιλος στους πελάτες του είναι διακριτά. Ως εκ τούτου δεν υπάρχουν περιπτώσεις που να δημιουργούν αναβαλλόμενα έσοδα.

8. Έξοδα ανά κατηγορία

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Κόστος Πωληθέντων				
Κόστος Α'&Β' Υλών -Υλικ. Συσκ/σίας & εμπορ/των	26.898	27.694	25.626	26.429
Μισθοδοσία	8.393	8.840	8.335	8.776
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	3.549	4.145	3.538	4.037
Αποσβέσεις	3.617	3.621	3.616	3.618
Λοιπά Έξοδα	(936)	(660)	(936)	(670)
Κόστος Πωληθέντων	**41.521**	**43.639**	**40.180**	**42.191**
Έξοδα Διάθεσης - Διανομής				
Γενικά Έξοδα	1.533	1.714	1.530	1.712
Μισθοδοσία	668	721	519	584
Έξοδα προώθησης και διαφήμισης	514	496	476	465
Μεταφορικά έξοδα	568	493	527	458
Αποσβέσεις	172	129	165	121
Απομειώσεις	0	0	0	0
Σύνολο Εξόδων Διάθεσης- Διανομής	**3.454**	**3.552**	**3.218**	**3.340**
Έξοδα Διοίκησης				
Γενικά Έξοδα	727	949	643	901
Μισθοδοσία	1.202	1.246	1.037	1.097
Αποσβέσεις	233	124	141	121
Απομειώσεις	60	0	60	0
Σύνολο Εξόδων Διοίκησης	**2.222**	**2.319**	**1.880**	**2.118**
Γενικό σύνολο	**47.197**	**49.510**	**45.278**	**47.650**

9. Άλλα λειτουργικά έσοδα – έξοδα (καθαρά)

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Εύρω '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Ειδικές επιχορηγήσεις - επιδοτήσεις	3	-	3	-
Διάφορα πρόσθετα πωλήσεων	682	741	682	741
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(9)	14	(9)	13
Έσοδα από μερίσματα	-	-	-	-
Έσοδα/(έξοδα) προηγούμενων χρήσεων	(1)	12	(1)	12
Έσοδα από προβλέψεις προηγουμένων ετών	162	-	162	-
Άλλα έσοδα /(έξοδα)	(0)	4	(0)	(3)
Σύνολο	**837**	**772**	**837**	**764**

10. Χρηματοοικονομικό κόστος – καθαρό

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Εύρω '000	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Έξοδα τόκων				
-Τραπεζικά δάνεια	1.776	1.959	1.773	1.954
- Μισθώσεις	108	46	92	46
	1.884	2.005	1.865	1.999
Καθαρά κέρδη/ (ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	(1)	13	0	17
Σύνολο	1.883	2.018	1.865	2.017

11. Φόρος εισοδήματος

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Φόρος εισοδήματος				
Φόρος εισοδήματος και λοιποί φόροι	**(9)**	**416**	**0**	**420**
Χρέωση/(πίστωση) αναβαλλόμενης φορολογίας	731	445	731	446
Φόροι	722	861	731	866
Χρέωση /(πίστωση) αναβαλλόμενης φορολογίας κατάσταση συνολικών εσόδων	33	(15)	33	(15)
Φόροι	755	846	764	851
Ποσά σε Ευρώ '000				
Φορος χρησης	(9)	416	0	420
Αναβαλλομενος φορος	764	431	764	431
	755	846	764	851

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Κερδη προ φορων				
Φόρος υπολογισμένος με βάση ισχύοντες τοπικούς φορολογικούς συντελεστές για τα κέρδη στις αντίστοιχες χώρες	10	7	0	0
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	(1)	(2)	0	0
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	0	0	0	0
Χρήση προηγούμενων μη αναγνωρισμένων ζημιών από	0	0	0	0
Έξοδα φορών για τα οποία δεν αναγνωρίζεται φόρος εισοδήματος ενεργητικού	0	0	0	0
Φόροι	9	4	0	0

Η υποχρέωση του Ομίλου σε τρέχοντα φόρο εισοδήματος ανέρχεται σε € 14Κ εκ του γεγονότος ότι οι θυγατρικές εταιρίες δεν έχουν εξοφλήσει υποχρέωση σε φόρο εισοδήματος της προηγούμενης χρήσης (μη λήξη προθεσμίας πληρωμής).

Ορισμένες εταιρίες του Ομίλου παρουσιάζουν ζημιές προ φόρων και ως εκ τούτου δεν προκύπτει αναλογούν φόρος εισοδήματος.

12. Καθαρά κέρδη /(ζημίες) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες

Δεν υπάρχουν τέτοια ποσά κατά την κλειόμενη χρήση.

13. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Κίνηση Έτους– Εταιρία (Δωδεκάμηνο 2019)

Ποσά σε Εύρω '000	Οικόπεδα και Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019 ενσώματα πάγια	**18.075**	**72.130**	**2.574**	**92.779**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019 δικαιώματα χρήσης	**0**	**2.258**	**0**	**2.258**
Προσθήκες περιόδου ενσώματα πάγια	27	1.637	51	1.715
Προσθήκες περιόδου δικαιώματα χρήσης	369	340	0	709
Πωλήσεις περιόδου ενσώματων παγίων	0	(117)	(306)	(423)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2019	**18.472**	**76.247**	**2.320**	**97.038**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019 ενσώματα πάγια	**(5.479)**	**(44.327)**	**(2.354)**	**(52.161)**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019 δικαιώματα χρήσης	**0**	**(82)**	**0**	**(82)**
Αποσβέσεις περιόδου ενσώματων παγίων	(381)	(3.155)	(75)	(3.611)
Αποσβέσεις περιόδου δικαιωμάτων χρήσης	(92)	(219)	0	(311)
Πωλήσεις περιόδου ενσώματων παγίων	0	95	306	401
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2019	**(5.479)**	**(44.409)**	**(2.354)**	**(55.764)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβριου 2019	**12.992**	**31.838**	**(35)**	**41.275**

Κίνηση Έτους– Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2019)

Ποσά σε Εύρω '000	Οικόπεδα και Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019 ενσώματα πάγια	**18.075**	**72.259**	**2.623**	**92.957**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019 δικαιώματα χρήσης	**0**	**2.258**	**0**	**2.258**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	**0**
Προσθήκες περιόδου ενσώματα πάγια	27	1.637	59	**1.724**
Προσθήκες περιόδου δικαιώματα χρήσης	722	340	0	**1.062**
Πωλήσεις περιόδου ενσώματων παγίων	0	(117)	(306)	**(423)**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2019	**18.825**	**76.377**	**2.377**	**97.578**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019 ενσώματα πάγια	**(5.479)**	**(44.481)**	**(2.391)**	**(52.351)**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019 δικαιώματα χρήσης	**0**	**(82)**	**0**	**(82)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	(0)	**(0)**
Αποσβέσεις περιόδου ενσώματων παγίων	(381)	(3.162)	(79)	**(3.622)**
Αποσβέσεις περιόδου δικαιωμάτων χρήσης	(180)	(219)	0	**(400)**
Πωλήσεις περιόδου ενσώματων παγίων	0	95	306	**401**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2019	**(6.040)**	**(47.848)**	**(2.164)**	**(56.053)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβριου 2019	**12.784**	**28.529**	**212**	**41.525**

Κίνηση Έτους – Εταιρία (Δωδεκάμηνο 2018)

Ποσά σε Εύρω '000	Οικόπεδα και Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**18.051**	**68.163**	**2.412**	**88.626**
Προσθήκες περιόδου	25	6.396	169	6.589
Πωλήσεις περιόδου	0	(171)	(7)	(178)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2018	**18.075**	**74.388**	**2.574**	**95.037**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**(5.099)**	**(41.148)**	**(2.298)**	**(48.546)**
Αποσβέσεις περιόδου	(380)	(3.417)	(63)	(3.859)
Πωλήσεις περιόδου	0	157	7	163
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2018	**(5.479)**	**(44.409)**	**(2.354)**	**(52.242)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβριου 2018	**12.596**	**29.979**	**220**	**42.795**

Κίνηση Έτους – Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2018)

Ποσά σε Εύρω '000	Οικόπεδα και Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**18.051**	**68.290**	**2.458**	**88.798**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	**0**
Προσθήκες περιόδου	25	6.409	172	**6.605**
Πωλήσεις περιόδου	0	(181)	(7)	**(188)**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2018	**18.075**	**74.517**	**2.623**	**95.215**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**(5.099)**	**(41.301)**	**(2.331)**	**(48.731)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	(0)	**(0)**
Αποσβέσεις περιόδου	(380)	(3.428)	(66)	**(3.874)**
Πωλήσεις περιόδου	0	167	7	**173**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2018	**(5.479)**	**(44.562)**	**(2.391)**	**(52.432)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβριου 2018	**12.596**	**29.955**	**232**	**42.783**

Τα οικόπεδα και τα κτίρια αναπροσαρμόσθηκαν για τελευταία φορά την 01/01/2004 από ανεξάρτητους εκτιμητές, βάση των προβλέψεων του ΔΠΧΑ 1(Deem cost). Το πλεόνασμα αναπροσαρμογής, καθαρό από αναβαλλόμενους φόρους πιστώθηκε στα κέρδη εις νέον των ιδίων κεφαλαίων.

14. Άυλα περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου αναλύονται στον παρακάτω πίνακα.

ΌΜΙΛΟΣ *Ποσά σε Ευρώ '000*	Υπεραξία	Δαπάνες	Σύνολο
Κόστος ή εκτίμηση 1 Ιανουαρίου 2019	6.733	0	6.733
Προσθήκες	0	0	0
Υπόλοιπο 31.12.2019	6.733	0	6.733
Αποσβέσεις 01.01.2019	0	0	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	0	0
Υπόλοιπο Αποσβέσεων 31 Δεκεμβρίου 2019	**0**	**0**	**0**
Αναπόσβεστο Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019	**6.733**	**0**	**6.733**

ΌΜΙΛΟΣ *Ποσά σε Ευρώ '000*	Υπεραξία	Δαπάνες	Σύνολο
Κόστος ή εκτίμηση 1 Ιανουαρίου 2018	6.733	0	6.733
Προσθήκες	0	0	0
Υπόλοιπο 31.12.2018	6.733	0	6.733
Αποσβέσεις 01.01.2018	0	0	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	0	0
Υπόλοιπο Αποσβέσεων 31 Δεκεμβρίου 2018	**0**	**0**	**0**
Αναπόσβεστο Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**6.733**	**0**	**6.733**

Η υπεραξία ύψους 6,7 εκατ. € αφορά την εξαγορά της εταιρίας ΠΕΡΙΠΑΚ από την ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. ως διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης της εξαγορασθείσας εταιρίας και της εύλογης αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της ΠΕΡΙΠΑΚ. Η διοίκηση της εταιρίας διενήργησε έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας με την μέθοδο της προεξόφλησης των μελλοντικών ταμειακών ροών για την χρήση 2019 και εκτιμά ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις που να καθιστούν αναγκαία την απομείωση της εν λόγω υπεραξίας στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε στη μέθοδο προεξόφλησης ταμιακών ροών είναι 10% και η ανάπτυξη των πωλήσεων λήφθηκε σε ποσοστό 5% ετησίως.

15. Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις

Οι συμμετοχές της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
Ποσά σε Ευρώ '000	**Ποσοστό συμμετοχής**	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
OVERPACK HOLDING	100,00%	0	0	2.103	2.103
MORPACK CYPRUS	66,66%	0	0	146	146
MORPACK ALBANIA	100,00%	0	0	0	0
		0	**0**	**2.249**	**2.249**

16. Λοιπές Επενδύσεις

Οι λοιπές επενδύσεις της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε Ευρώ ΄000	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις	107	107	0	0
Δοσμένες εγγυήσεις	123	127	123	127
Διαγραφή εγγυήσεων	(109)	(109)	(109)	(109)
Σύνολο	**121**	**125**	**14**	**18**

17. Πελάτες και λοιπές Απαιτήσεις (κυκλοφορούν ενεργητικό)

Οι απαιτήσεις της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ ΄000	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Πελάτες	9.856	10.412	16.655	17.234
Πελάτες συνδεδεμένων μερών	5.386	6.734	5.386	6.734
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(3.293)	(3.452)	(10.490)	(10.652)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	**11.949**	**13.694**	**11.550**	**13.316**
Προκαταβολές	43	263	43	263
Λοιποί χρεώστες	1.044	1.036	428	438
Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	193	180	192	177
Σύνολο	**13.228**	**15.173**	**12.213**	**14.194**

ΟΜΙΛΟΣ

	Υπόλοιπα εντός συμφωνηθέντων ορίων	Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων	Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων & επισφαλή	Σύνολο
Πελάτες	10.237	1.712	3.293	**15.242**
Πρόβλεψη	(13)	(40)	(3.240)	**(3.293)**
Σύνολο	**10.224**	**1.672**	**53**	**11.949**

ΕΤΑΙΡΙΑ

	Υπόλοιπα εντός συμφωνηθέντων ορίων	Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων (α)	Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων & επισφαλή	Σύνολο
Πελάτες	9.896	1.655	10.490	**22.041**
Πρόβλεψη	(13)	(39)	(10.438)	**(10.490)**
Σύνολο	**9.882**	**1.615**	**53**	**11.550**

Η Διοίκηση της εταιρίας και του Ομίλου θεωρεί ότι η λογιστική αξία των απαιτήσεων αντιπροσωπεύει την εύλογη αξία τους (fair value).

Ο υπολογισμός της αναμενόμενης ζημίας πιστωτικού κινδύνου για τις απαιτήσεις πραγματοποιείται για όλη τη διάρκεια της ζωής τους (χωρίς να γίνεται κατάταξη σε στάδια) βάσει της απλοποιημένης

προσέγγισης που προβλέπει το ΔΠΧΑ 9. Το ποσό της αναμενόμενης ζημίας πιστωτικού κινδύνου καταχωρείται στα αποτελέσματα.

Σημείωση

Η σημαντική διαφορά που εμφανίζεται στο λογαριασμό «Προβλέψεις απομείωσης» μεταξύ εταιρικών και ενοποιημένων μεγεθών αφορά κατά κύριο λόγο προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων έναντι θυγατρικής εταιρείας, τα κονδύλια της οποίας απαλείφονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

18. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Εμπορεύματα	931	846	382	372
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	7.206	7.206	7.206	7.206
Μείον : Πρόβλεψη απαξ/νων αποθεμάτων	374	314	374	314
Έτοιμα προιόντα	3.980	3.902	3.991	3.911
Σύνολο	**11.742**	**11.640**	**11.204**	**11.176**

Η εταιρία έχει ενεχυριάσει τα αποθέματα της μέχρι του ποσού των 10 εκ. ευρώ προς εξασφάλιση αναληφθέντων δανείων.

19. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Διαθέσιμα στο ταμείο	4	17	4	1
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	378	757	323	662
Σύνολο	**382**	**774**	**327**	**664**

Οι βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας. Τα πραγματικά επιτόκια καθορίζονται σύμφωνα με τα euribor επιτόκια, διαπραγματεύονται κατά περίπτωση και έχουν περίοδο λήξης από 1 έως 6 μήνες.

20. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση.

Οι Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία:				
ΠΕΤΖΕΤΑΚΗΣ (ΚΟ)	1	1	1	1
ELBISCO	323	323	323	323
Σύνολο	**324**	**324**	**324**	**324**

21. Μετοχικό Κεφάλαιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρίας είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο και αποτελείται από 3.607.281 ονομαστικές και μη μεταβιβάσιμες μετοχές ονομαστικής αξίας 2,94 ευρώ εκάστη και ανέρχεται σε € 10.605.406.

Η Εταιρία δεν έχει πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών.

22. Αποθεματικά

Τα αποθεματικά του ομίλου αναλύονται σε :

Τακτικό αποθεματικό

Το Τακτικό Αποθεματικό σχηματίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας (πρώην Ν.2190/20, άρθρα 44 και 45 και νυν Ν4548/2018 , άρθρο 158) κατά την οποία ποσό τουλάχιστον ίσο με το 5% των ετησίων καθαρών (μετά φόρων) κερδών, είναι υποχρεωτικό να μεταφερθεί στο Τακτικό Αποθεματικό μέχρι το ύψος του να φθάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

Έκτακτα αποθεματικά

Τα έκτακτα αποθεματικά περιλαμβάνουν ποσά αποθεματικών τα οποία έχουν δημιουργηθεί με αποφάσεις Τακτικών Γενικών Συνελεύσεων, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύναται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό κατόπιν σχετικής απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης και ποσά αποθεματικών τα οποία έχουν σχηματιστεί βάσει διατάξεων της Ελληνικής Νομοθεσίας. Τα ανωτέρω έκτακτα αποθεματικά έχουν σχηματιστεί από φορολογηθέντα κέρδη και ως εκ τούτου δεν υπόκεινται σε περαιτέρω φορολόγηση σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους.

Αφορολόγητα αποθεματικά

Τα αφορολόγητα και τα ειδικώς φορολογηθέντα αποθεματικά σχηματίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας από αφορολόγητα ή ειδικώς φορολογηθέντα έσοδα και κέρδη.

Τα ανωτέρω αποθεματικά μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν ή να διανεμηθούν με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, αφού ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί που μπορεί να ισχύουν κάθε φορά. Ο Όμιλος δεν προτίθεται να διανείμει ή να κεφαλαιοποιήσει τα συγκεκριμένα αποθεματικά και επομένως δεν έχει προβεί σε υπολογισμό του φόρου εισοδήματος που θα επιβαλλόταν στην περίπτωση αυτή.

ΚΙΝΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΟΜΙΛΟΥ				
	Τακτικό αποθεματικό	**Εκτακτα αποθεματικά**	**Αφορολόγητα αποθεματικά**	**Σύνολο Αποθεματικών**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2018	873	342	21.355	22.570
Κίνηση περιόδου 01/01/2018 έως 31/12/2018	0	0	0	0
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβριου 2018	873	342	21.355	22.570
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2019	873	342	21.355	22.570
Κίνηση περιόδου 01/01/2019 έως 31/12/2019	0	0	0	0
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβριου 2019	873	342	21.355	22.570

23. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	9.899	10.546	9.549	10.203
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(14.237)	(15.648)	(13.919)	(15.336)
Σύνολο	**(4.338)**	**(5.102)**	**(4.370)**	**(5.134)**

Τα ποσά που εμφανίζονται στον ισολογισμό θα ανακτηθούν ή θα τακτοποιηθούν σε περίοδο μεγαλύτερη των 12 μηνών μετά από την 31 Δεκεμβρίου 2019.

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	(5.102)	(5.533)	(5.134)	(5.565)
Συναλλαγματικές διαφορές Morpack Albania sha	0	0	0	0
Χρέωση /(πίστωση) αποτελεσμάτων χρήσεως	731	445	731	446
Χρέωση /(πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	33	(15)	33	(15)
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	**(4.338)**	**(5.102)**	**(4.370)**	**(5.134)**

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής :

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		**ΕΤΑΙΡΙΑ**			
	Επιταχυνόμενες Φορολογικές Αποσβέσεις	**Ενσώματα Πάγια**	**Ασώματα Πάγια**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
1 Ιανουάριος 2018	**15.250**	**892**	**0**	**253**	**16.396**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	(1.026)	(37)	0	95	**(968)**
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	13	10	0	(114)	(91)
31 Δεκέμβριος 2018	**14.238**	**865**	**0**	**233**	**15.336**
1 Ιανουάριος 2019	**14.238**	**865**	**0**	**233**	**15.336**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	(1.540)	(51)	0	155	(1.436)
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	4	170	0	(156)	18
31 Δεκέμβριος 2019	**12.702**	**985**	**0**	**233**	**13.919**

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		**ΟΜΙΛΟΣ**			
	Επιταχυνόμενες Φορολογικές Αποσβέσεις	**Ενσώματα Πάγια**	**Ασώματα Πάγια**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
1 Ιανουάριος 2018	**15.339**	**892**	**0**	**455**	**16.686**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	(1.026)	(37)	0	95	(968)
Συναλλαγματικές διαφορές	6	0	0	12	18
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	13	10	0	(111)	(88)
31 Δεκέμβριος 2018	**14.333**	**865**	**0**	**451**	**15.648**
1 Ιανουάριος 2019	**14.333**	**865**	**0**	**451**	**15.648**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	(1.540)	(51)	0	155	(1.436)
Συναλλαγματικές διαφορές	1	0	0	2	3
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	4	170	0	(153)	20,848
31 Δεκέμβριος 2019	**12.798**	**984**	**0**	**455**	**14.237**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:		**ΕΤΑΙΡΙΑ**			
	Επιταχυνόμενες Φορολογικές Αποσβέσεις	**Ενσώματα Πάγια**	**Ασώματα Πάγια**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
1 Ιανουάριος 2018	**425**	**4.160**	**4.714**	**1.531**	**10.830**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	(3)	(588)	0	6	(585)
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	2	(9)	0	(21)	(29)
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	0	0	0	(15)	(15)
Χρέωση/(πίστωση) στα ιδια κεφάλαια	0	0	0	0	0
31 Δεκέμβριος 2018	**424**	**3.563**	**4.714**	**1.501**	**10.203**
1 Ιανουάριος 2019	**424**	**3.563**	**4.714**	**1.501**	**10.203**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	(5)	(875)	0	15	(865)
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	1	0	0	178	179
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	0	0	0	33	33
Χρέωση/(πίστωση) στα ίδια κεφάλαια	0	0	0	0	0
31 Δεκέμβριος 2019	**420**	**2.689**	**4.714**	**1.727**	**9.549**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:		**ΟΜΙΛΟΣ**			
	Επιταχυνόμενες Φορολογικές Αποσβέσεις	**Ενσώματα Πάγια**	**Ασώματα Πάγια**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
1 Ιανουάριος 2018	**464**	**4.186**	**4.714**	**1.789**	**11.153**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	(3)	(588)	0	6	**(585)**
Συναλλαγματικές διαφορές	3	0	0	15	**18**
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	2	(9)	0	(19)	**(26)**
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	0	0	0	(15)	**(15)**
31 Δεκέμβριος 2018	**466**	**3.589**	**4.714**	**1.778**	**10.546**
1 Ιανουάριος 2019	**466**	**3.589**	**4.714**	**1.778**	**10.546**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	(5)	(875)	0	15	(865)
Συναλλαγματικές διαφορές	1	0	0	3	3
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	1	0	0	180	182
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	0	0	0	33	33
31 Δεκέμβριος 2019	**462**	**2.714**	**4.714**	**2.008**	**9.899**

24. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ποσά σε Ευρώ '000				
Υποχρεώσεις ισολογισμου για :				
Συνταξιοδοτικές παροχες	3.483	3.199	3.483	3.199
Συνολο	**3.483**	**3.199**	**3.483**	**3.199**

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ποσά σε Ευρώ '000				
Χρεώσεις στα αποτελέσματα χρήσεως				
Συνταξιοδοτικές παροχές	251	449	251	449
Συνολο	**251**	**449**	**251**	**449**

α) Συνταξιοδοτικές παροχές

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση οικονομικής θέσης έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ποσά σε Ευρώ '000				
Παρούσα άξια μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	3.483	3.199	3.483	3.199
Υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης	**3.483**	**3.199**	**3.483**	**3.199**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ποσά σε Ευρώ '000				
Κοστος τρεχουσας απασχολησης	190	334	190	334
Χρηματοοικονομικο κοστος	51	44	51	44
Ζημιες από περικοπες	10	70	10	70
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζόμενους	**251**	**449**	**251**	**449**
Καθαρα αναλογιστικα κερδη / ζημιες που καταχωρηθηκαν στην περιοδο	**138**	**(54)**	**138**	**(54)**
Καταβληθείσες Αποζημιώσεις	105	142	105	142
Συνολική επίδραση πρόβλεψης	**283**	**253**	**283**	**253**

Η κίνηση της υποχρέωσης που έχει καταχωρηθεί στην κατάσταση οικονομικής θέσης έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ποσά σε Ευρώ '000				
Υπολοιπο εναρξης περιόδου	3.199	2.946	3.199	2.946
Συνολο χρέωσης στα αποτελέσματα χρήσεως	251	449	251	449
Καθαρα αναλογιστικα κερδη / ζημιες που καταχωρηθηκαν στην περιοδο	138	(54)	138	(54)
Πληρωθείσες εισφορές	(105)	(142)	(105)	(142)
Υπολοιπο τελους περιόδου	**3.483**	**3.199**	**3.483**	**3.199**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,80%	1,60%	0,80%	1,60%

Οι εταιρίες του ομίλου πραγματοποίησαν αναλογιστικές μελέτες για τον υπολογισμό των προβλέψεων με την μέθοδο Projected Unit Credit. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την σύνταξη των μελετών ήταν:

- Επιτόκιο προεξόφλησης : 0.8%
- Μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση πληθωρισμού : 1,70%
- Μελλοντικές αυξήσεις μισθών : 0% για τα επόμενα τρία χρόνια και 1,70% μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση πληθωρισμού.

24.1 Παροχές ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Ο όμιλος δεν λειτουργεί κανένα σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

25. Δανεισμός

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται ο δανεισμός της εταιρίας και του ομίλου, κατά την 31/12/2019

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικός δανεισμός	34.235	36.485	34.235	36.485
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	1.453	1.310	1.259	1.291
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Δανείων	**35.688**	**37.795**	**35.494**	**37.776**
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια				
Τραπεζικός δανεισμός	5.569	6.266	5.565	6.264
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	648	345	554	337
Σύνολο βραχυπρόθεσμων Δανείων	**6.218**	**6.611**	**6.119**	**6.601**
Συνολικός Δανεισμός	**41.905**	**44.406**	**41.613**	**44.377**
Μισθώσεις				
Ποσά σε Ευρώ '000				
Υποχρεώσεις από μισθώσεις - ελάχιστα μισθώματα				
Μέχρι 1 έτος	726	404	621	396
Από 1 εως 2 έτη	689	800	584	792
Από 2 εως 5 έτη	841	604	742	594
Περισσότερο των 5 ετών	0	0	0	0
Σύνολο	**2.256**	**1.808**	**1.946**	**1.782**
Μείον: Μελλοντικές χρεώσεις μισθώσεων	155	154	133	154
Τρέχουσα αξία υποχρεώσεων μισθώσεων	**2.101**	**1.655**	**1.813**	**1.628**
Η τρέχουσα αξία των υποχρεώσεων από μισθώσεις αναλύεται παρακάτω				
Ποσά σε Ευρώ '000				
Μεχρι 1 έτος	648	345	554	337
Από 1 έως 2 έτη	639	724	541	716
Από 2 έως 5 έτη	814	586	718	576
Περισσότερο των 5 ετών	0	0	0	0
Σύνολο	**2.101**	**1.655**	**1.813**	**1.628**

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου ποσού 41.905 χιλ. ευρώ αναλύεται ανά νόμισμα ως εξής :

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Σύνολο Δανείων σε ΕΥΡΩ	41.905	44.406	41.613	44.377
Σύνολο	**41.905**	**44.406**	**41.613**	**44.377**

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Ημερομηνίες λήξης μακροπρόθεσμων δανείων				
Μεταξύ 1 και 2 ετών	1.500	36.485	1.500	36.485
Μεταξύ 2 και 5 ετών	32.735	0	32.735	0
Πάνω από 5 έτη	0	0	0	0
Σύνολο	**34.235**	**36.485**	**34.235**	**36.485**
Υποχρεώσεις από μισθώσεις Ελάχιστες Πληρωμές				
Μεταξύ 1 και 2 ετών	639	724	541	716
Μεταξύ 2 και 5 ετών	814	586	718	576
Πάνω από 5 έτη	0	0	0	0
Σύνολο	**1.453**	**1.310**	**1.259**	**1.291**
Σύνολο Μακροπρόθεσμου Δανεισμού	**35.688**	**37.795**	**35.494**	**37.776**

Η εταιρία ολοκλήρωσε την διαδικασία αναχρηματοδότησης του μακροπρόθεσμου δανεισμού της με τις συμμετέχουσες τράπεζες και οι υποχρεώσεις της απεικονίζονται στον παραπάνω πίνακα.

Επί των ακινήτων της εταιρείας έχουν εγγραφεί υποθήκες και προσημειώσεις συνολικού ποσού € 49.782 χιλ. υπέρ τραπεζών σε κάλυψη δανείων, τα υπόλοιπα των οποίων ανέρχονται κατά την 31/12/2019 στο ποσό των € 35.735 χιλ. Επιπρόσθετα η εταιρία έχει ενεχυριάσει τα αποθέματα της μέχρι του ποσού των € 10.000 χιλ. ως επιπλέον κάλυψη των προαναφερθέντων δανείων.

25.1 Ανάλυση ευαισθησίας ταμειακών ροών για χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου

Μία μεταβολή κατά 1% των επιτοκίων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού θα αύξανε (μείωνε) τα συνολικά της έσοδα κατά τα ποσά που παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Επίδραση Ποσά σε Ευρώ '000	Αποτελέσματα	
	1% αύξηση	1% μείωση
Μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου	-416	416
Ευαισθησία ταμειακών ροών	**-416**	**416**

26. Προμηθευτές και λοιπές Υποχρεώσεις.

Ο λογαριασμός Προμηθευτές και λοιπές Υποχρεώσεις αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε Ευρώ ΄000	Όμιλος		Εταιρία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Προμηθευτές	11.315	10.016	11.108	9.885
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Δεδουλευμένα έξοδα	238	343	235	339
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη	1.207	1.378	1.136	1.247
Λοιπές υποχρεώσεις	397	477	284	414
Σύνολο	**13.157**	**12.214**	**12.762**	**11.884**

27. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ποσά σε Ευρώ ΄000	Όμιλος		Εταιρία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
ΙΚΑ-Μακροπρόθεσμο μέρος ρύθμισης Ν.4321/2015	433	606	433	606
Προμηθευτές Εξωτερικού-Μακροπρόθεσμο μέρος υποχρέωσης	940	1.254	940	1.254
Σύνολο	**1.373**	**1.859**	**1.373**	**1.859**

28. Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Απαιτήσεις

Ο όμιλος και η Εταιρία έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας της, ως εξής :

	Όμιλος		Εταιρία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Υποχρεώσεις				
Εγγυήσεις για εξασφάλιση υποχρεώσεων προς προμηθευτές	4.056	4.533	4.056	4.533
Εγγυήσεις για εξασφάλιση καλής εκτελέσεως συμβάσεων με πελάτες	8	8	8	8
Εγγυήσεις σε Τράπεζες (EURO)	49.782	49.782	49.782	49.782
Σύνολο	**53.846**	**54.323**	**53.846**	**54.323**

Δεν υπάρχουν σημαντικές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις ή λειτουργία της εταιρίας ή του ομίλου.

Η Διοίκηση δεν αναμένει πως θα προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις του Ομίλου όπως αναφέρεται ανωτέρω.

29.Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2019

29.1 Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις.

Η εταιρία ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και τη χρήση 2007, τα δε οικονομικά της στοιχεία κρίθηκαν οριστικά, ειλικρινή και ακριβή. Παραμένουν ανέλεγκτες οι χρήσεις 2008, 2009 και 2010. Για τις χρήσεις 2011,2012,2013,2014,2015,2016,2017 και 2018 η εταιρεία ελέγχθηκε από Ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και της χορηγήθηκε φορολογικό πιστοποιητικό, όπως προβλεπόταν

από τις διατάξεις του άρθρου 82 παράγραφος 5 του Ν2238/1994 για τα έτη 2011,2012,2013 και του άρθρου 65 Α του Ν4174/2013 για το έτος 2014,2015,2016,2017 και 2018. Εντός του 2018 πραγματοποιήθηκε φορολογικός έλεγχος για την χρήση 2012 και προέκυψαν μη σημαντικά ποσά πρόσθετων φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων τα οποία υπέρ καλύφθηκαν από σχηματισμένη σε προηγούμενες χρήσεις πρόβλεψη.

Για την χρήση 2019 είναι σε εξέλιξη αντίστοιχος με αυτόν της προηγούμενης χρήσης φορολογικός έλεγχος από Ορκωτούς ελεγκτές λογιστές σύμφωνα με το άρθρο 65 Α του Ν4174/2013.

Η Διοίκηση της εταιρίας εκτιμά ότι οι τυχόν πρόσθετοι φόροι και επιβαρύνσεις που θα προκύψουν κατά την διενέργεια των φορολογικών ελέγχων των παραπάνω αναφερόμενων ανέλεγκτων χρήσεων δεν θα έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας ή του ομίλου .

29.2 Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Δεν υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις για τις οποίες να εκκρεμούν αποφάσεις διαιτητικών ή δικαστικών αρχών, που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση των εταιριών του ομίλου, και να μην έχει γίνει αντίστοιχη πρόβλεψη.

29.3 Δύναμη προσωπικού

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού σε επίπεδο ομίλου κατά μέσο όρο έτους 2019 ανερχόταν σε 361 άτομα ενώ σε επίπεδο εταιρίας απασχολήθηκαν κατά μέσο όρο 347 άτομα.

29.4 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στον ακόλουθο πίνακα περιγράφονται οι συναλλαγές και τα χρεωστικά/πιστωτικά υπόλοιπα της ΜΟΡΝΟΣ ΑΕ με τα συνδεδεμένα μέρη:

	Πωλήσεις	Αγορές	Πωλήσεις	Αγορές
Ποσά σε Ευρώ '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2018**
ELBISCO ABEE	4.435		4.247	-
EMFI AE	2.219	3	2.866	180
ΦΑΓΕ ΑΕ	10.920	0	10.300	0
ΠΑΛΑΣ ΑΤΕΕ	290	22	1.562	16
ΕΒΓΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	0	0	0	0
ΑΓΑΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ	127	1.054	86	1.131
ZITO LUKS A.D.	0	-	0	-
GELATI MENNE SRL	10	0	20	0
Σύνολο	**17.999**	**1.079**	**19.080**	**1.327**

	Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	Υποχρεώσεις από αγορά αγαθών & υπηρεσιών	Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	Υποχρεώσεις από αγορά αγαθών & υπηρεσιών
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2019**	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2018**
ELBISCO ABEE	156	-	84	-
EMFI AE	2.725	0	3.475	-
ΦΑΓΕ ΑΕ	5	0	66	
ΠΑΛΑΣ ΑΤΕΕ	222	0	222	0
ΕΒΓΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	297	0	1.297	0
ΑΓΑΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ	1.952		1.571	-
ZITO LUKS A.D.	0	-	0	-
GELATI MENNE SRL	15	0	5	0
KARAT	14	-	14	-
Σύνολο	**5.386**	**0**	**6.734**	**0**

Τα ποσά των πωλήσεων της εταιρίας προς και από τις θυγατρικές εταιρίες, σωρευτικά από την έναρξη της τρέχουσας περιόδου 01/01/2019 έως την 31/12/2019 ανέρχονται στο ποσό των χιλιάδων € 579. Το υπόλοιπο των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και προς τις ανωτέρω εταιρίες την 31/12/2019 ανέρχεται στο ύψος των € 9.430 και € 1.487 χιλιάδων αντίστοιχα.

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού συμβουλίου καθώς και των Διευθυντικών στελεχών ανήλθαν σε € 425 χιλιάδων για την οικονομική χρήση 2019 και σε € 482 χιλιάδες για την αντίστοιχη περίοδο της προηγουμένης οικονομικής χρήσεως 2018.

Οι κατωτέρω πίνακες αφορούν ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των θυγατρικών εταιριών και οι οποίες απαλείφθηκαν στην ενοποίηση. Επίσης, οι συναλλαγές αυτές έλαβαν χώρα, με τους συνήθεις οικονομικούς και εμπορικούς όρους που ισχύουν και με άλλες εταιρίες εκτός ομίλου.

Κίνηση Έτους– Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2019)

Ποσά σε Εύρω '000	Morpack Cyprus	Morpack Albania	Σύνολο
Κύκλος Εργασιών			
Πωλήσεις Προιόντων Μητρικής	579	0	**579**
Πωλήσεις Προιόντων Θυγατρικών	0	0	**0**
Κόστος Πωληθέντων			
Πωλήσεις Προιόντων Μητρικής	568	0	**568**
Πωλήσεις Προιόντων Θυγατρικών	0	0	**0**
Ανάκτηση Ενδοεταιρικού Κέρδους 31/12/2018	9	0	**9**
Αποσβέσεις Πωληθέντων Παγίων	0	0	**0**
Γενικά Έξοδα			
Εξοδα Διάθεσης (Απομειώσεις απαιτήσεων)	0	0	**0**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)			
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)	0	0	**0**
Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία			
Πωλήσεις Παγίων	0	0	**0**
			0
Πελάτες Μητρικής	128	9.302	**9.430**
Προμηθευτές Μητρικής	0	1.487	**1.487**

Κίνηση Έτους – Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2018)

Ποσά σε Εύρω '000	Morpack Cyprus	Morpack Albania	Σύνολο
Κύκλος Εργασιών			
Πωλήσεις Προιόντων Μητρικής	331	0	**331**
Πωλήσεις Προιόντων Θυγατρικών	0	0	**0**
Κόστος Πωληθέντων			
Πωλήσεις Προιόντων Μητρικής	322	0	**322**
Πωλήσεις Προιόντων Θυγατρικών	0	0	**0**
Ανάκτηση Ενδοεταιρικού Κέρδους 31/12/2017	11	0	**11**
Αποσβέσεις Πωληθέντων Παγίων	0	0	**0**
Γενικά Έξοδα			
Εξοδα Διάθεσης (Απομειώσεις απαιτήσεων)	0	0	**0**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)			
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)	0	0	**0**
Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία			
Πωλήσεις Παγίων	0	0	**0**
			0
Πελάτες Μητρικής	70	9.302	**9.371**
Προμηθευτές Μητρικής	0	1.495	**1.495**

30. Λοιπές πληροφορίες

Μεταγενέστερα γεγονότα

Μοναδικό μεταγενέστερο γεγονός που θα μπορούσε να επηρεάσει ουσιαστικά την πορεία της εταιρίας είναι η πανδημία του covid-19. Παρότι το περιβάλλον αυτή τη στιγμή δεν επιτρέπει ιδιαίτερα ασφαλείς προβλέψεις για το μέλλον καθώς δεν είναι γνωστό πότε θα επανέλθουν οι κανονικοί ρυθμοί θεωρούμε ότι η πανδημία δεν θα έχει σημαντική επίπτωση στον κύκλο εργασιών της εταιρίας δεδομένου ότι μεγάλο μέρος των παραγόμενων συσκευασιών μας απευθύνεται σε εταιρείες τροφίμων, ειδών ατομικής υγιεινής και γενικότερα υπάρχει αυξημένη ζήτηση σε συσκευασμένα προϊόντα.

Θήβα, 23 Απριλίου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ	Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΚΥΡΟΣ Κ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α.Δ.Τ. ΑΝ 006321	ΑΝΤΩΝΗΣ Μ. ΣΗΦΑΚΗΣ Α.Δ.Τ. Φ 136568	ΑΘΑΝΑΣΙΑ Ν. ΓΚΟΓΚΟΥ Α.Δ.Τ. ΑΒ 265809	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ Α. ΔΑΝΙΗΛ Α.Δ.Τ. ΑΗ 643467 ΑΡ.ΑΔΕΙΑΣ ΟΕΕ 17834 Α ΤΑΞΕΩΣ

ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ από 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2019 έως 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 (ΠΟΣΑ ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. Ο αναγνώστης που επιζητά να αντλήσει ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της, πρέπει να εξασφαλίσει πρόσβαση στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα καθώς και στην έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Διεύθυνση έδρας: 7ο χιλ/τρο οδού Θήβας Χαλκίδας.
Αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών: 24908/11/Β/91/489 - Αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. : 013384017000
Αρμόδια Υπηρεσία: Νομαρχιακή Αυτ/ση Βοιωτίας Δ/νση Ανάπτυξης τμήμα Εμπορίου & μικρών επιχειρήσεων
Α.Φ.Μ.: 094327082 - ΔΟΥ Θηβών
Λήξη χρήσεως: 31 Δεκεμβρίου 2019
Διάρκεια χρήσεως: 12 μήνες
Ημερομηνία έγκρισης των ετήσιων οικον.καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνοπτικά στοιχεία): 23 Απριλίου 2020
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής: Βασίλειος Γ. Γεραρής (Α.Μ. ΣΟΕΛ 50451)
Ελεγκτική Εταιρία: ΣΟΛ Α.Ε. Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών: Με σύμφωνη γνώμη

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ονοματεπώνυμο	Θέση
Αθανάσιος-Κύρος Φιλίππου	Πρόεδρος
Έλενα Φιλίππου Κουμαντάρου	Αντιπρόεδρος
Αντώνης Σηφάκης	Μέλος , Γενικός Διευθυντής
Αθανασία Γκόγκου	Μέλος ,Οικονομική Διευθύντρια
Μιχάλης Ιατρού	Μέλος,Εντεταλμένος Σύμβουλος

ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	(1.605)	(1.302)	(1.588)	(1.331)
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	4.022	3.874	3.922	3.859
Απομειώσεις	0	0	0	0
Προβλέψεις	44	307	44	307
Συναλλαγματικές διαφορές	0	1	0	0
Αποτελέσματα (έσοδα,έξοδα,κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστ/τητας	9	(14)	9	(13)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.884	2.017	1.865	2.017
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(162)	1.118	(88)	1.051
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	1.792	3.039	1.883	3.161
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	487	(1.523)	357	(1.499)
Μείον:				
Καταβεβλημένοι φόροι	(4)	0	0	0
Σύνολο εισροών/(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	6.466	7.518	6.403	7.551
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άϋλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(1.412)	(2.309)	(1.403)	(2.293)
Ποσά για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	0	0	0	0
Μερίσματα εισπραχθέντα-πληρωθέντα	0	0	0	0
Φόροι Μερισμάτων	0	(0)	0	0
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άϋλων παγίων	13	29	13	28
Πιστωτικοί τόκοι	0	0	0	0
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(1.398)	(2.280)	(1.389)	(2.265)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	501	785	500	778
Εξοφλήσεις δανείων	(3.448)	(3.544)	(3.448)	(3.544)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(615)	(170)	(524)	(170)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(1.897)	(2.002)	(1.878)	(2.001)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(5.460)	(4.930)	(5.351)	(4.937)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	(392)	307	(337)	350
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	774	467	664	314
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	382	774	327	664

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Πάγια στοιχεία Ενεργητικού	48.380	49.642	50.271	51.795
Αποθέματα	11.742	11.640	11.204	11.176
Απαιτήσεις από πελάτες & λοιπές απαιτήσεις	13.228	15.173	12.213	14.194
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	707	1.098	651	988
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	74.057	77.553	74.339	78.153
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	44.881	47.955	44.720	47.969
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	6.218	6.611	6.119	6.601
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	13.171	12.223	12.762	11.884
Σύνολο υποχρεώσεων (α)	64.270	66.789	63.601	66.453
Καθαρή Θέση μετόχων Εταιρίας	9.515	10.500	10.738	11.700
Δικαιώματα Μειοψηφίας	272	264	0	0
Σύνολο Καθαρής Θέσης (β)	9.786	10.764	10.738	11.700
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (α) + (β)	74.057	77.553	74.339	78.153

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Κύκλος εργασιών	46.638	49.454	44.718	47.571
Μικτά κέρδη / (ζημιές)	5.117	5.815	4.538	5.380
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	278	716	276	685
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	4.299	4.590	4.199	4.545
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(1.605)	(1.302)	(1.588)	(1.331)
Μείον φόροι	722	861	731	866
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(882)	(441)	(857)	(465)
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους από διακοπείσες δραστηριότητες	0	0	0	0
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες (Α)	(882)	(441)	(857)	(465)
Κατανέμονται σε:				
Μετόχους Εταιρίας	(890)	(452)	(857)	(465)
Δικαιώματα Μειοψηφίας	8	11	0	0
	(882)	(441)	(857)	(465)
Λοιπά έσοδα				
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	10	416	0	0
Αναλογιστικά κέρδη-ζημίες εγγραφών αποζημιώσεων προσωπικού	(105)	39	(105)	39
Λοιπά έσοδα μετά από φόρους (Β)	(95)	456	(105)	39
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)	(977)	14	(962)	(426)
Κατανέμονται σε:				
Μετόχους Εταιρίας	(985)	4	(962)	(426)
Δικαιώματα Μειοψηφίας	8	11	0	0

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου (01/01/2019 και 01/01/2018 αντίστοιχα)	10.764	11.149	11.700	12.526
Προσ/γή της καθαρης θέσης από IFRS 9	0	-400	0	-400
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου	10.764	10.749	11.700	12.126
Καθαρό κέρδος/(ζημία) περιόδου μετά από φόρους	(882)	(441)	(857)	(465)
Φόρος μερισμάτων	0	(0)	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής θυγατρ. εξωτερικού	10	416	0	0
Προσ/γή της καθαρης θέσης από είσπρ.Μερίσματ.Θυγατ/κής	0	0	0	0
Προσ/γή της καθαρης θέσης από εγγραφή αποζημίωσης προσωπικού	(105)	39	(105)	39
Καθαρή θέση λήξης περιόδου (31/12/2019 και 31/12/2018 αντίστοιχα)	9.786	10.764	10.738	11.700

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Επί των ακινήτων της εταιρίας έχουν εγγραφεί υποθήκες και προσημειώσεις συνολικού ποσού € 49.782 υπέρ τραπεζών σε κάλυψη δανείων, τα υπόλοιπα των οποίων ανέρχονταν την 31/12/2019 στο ποσό των € 35.735.Επιπρόσθετα η εταιρία έχει ενεχυριάσει τα αποθέματα της μέχρι του ποσού των € 10.000 ως επιπλέον κάλυψη των προαναφερθέντων δανείων. 2. Ο αριθμός του απασχολουμένου προσωπικού της εταιρίας κατά την 31/12/2019 ανέρχονταν σε 347 άτομα ενώ σε ενοποιημένο επίπεδο απασχολήθηκαν συνολικά 361 άτομα. 3. Τα ποσά των πωλήσεων της εταιρίας προς και από τις θυγατρικές εταιρίες,σωρευτικά από την έναρξη της τρέχουσας περιόδου 01/01/2019 έως την 31/12/2019ανέρχονται στο ποσό των € 579. Το υπόλοιπο των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και πρός τις ανωτέρω εταιρίες την 31/12/2019ανέρχεται στο ύψος των € 9.430 και € 1.487 αντίστοιχα. 4. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία υποθέσεις καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της εταιρίας. 5.Η εταιρία έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και την χρήση 2007. Για τις χρήσεις 2011 έως 2018 ,η εταιρία έλαβε έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης.Αντίστοιχη έκθεση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 Α του Ν.4174/2013 θα λάβει και για την χρήση 2019 6. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜ/ΧΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ	ΣΧΕΣΗ ΠΟΥ ΥΠΑΓ/ΣΕ ΤΗΝ ΕΝΟΠ/ΣΗ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
MORPACK CYPRUS ltd	ΚΥΠΡΟΣ	66,67	Άμεσα	Ολική
MORPACK ALBANIA SH.A.	ΑΛΒΑΝΙΑ	100,00	Άμεσα	Ολική
OVERPACK HOLDING	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	100,00	Άμεσα	Ολική

Θήβα 23 Απριλίου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ	Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ	Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΚΥΡΟΣ Κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α.Δ.Τ. ΑΝ 006321	ΑΝΤΩΝΗΣ Μ. ΣΗΦΑΚΗΣ Α.Δ.Τ. Φ 136568	ΑΘΑΝΑΣΙΑ Ν. ΓΚΟΓΚΟΥ Α.Δ.Τ. ΑΒ 265809	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ Α. ΔΑΝΙΗΛ Α.Δ.Τ. ΑΗ 643467 ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ ΟΕΕ 17834 Α΄ΤΑΞΕΩΣ